

Ένωση Ξενοδόχων Αττικής Γενική Συνέλευση 05/07/05

Ο Τουρισμός στην Αττική το 2015: Δυνατότητες και Προϋποθέσεις Ανάπτυξης

Ιούλιος 2005

Βουκουρεστίου 31
10673 Αθήνα

T: 210 360 5002
F: 210 360 6935

www.jbrhellas.gr

Corporate Membership:

Director Membership:

Corporate Membership:

Ο Τουρισμός στην Αττική το 2015 Δυνατότητες και Προϋποθέσεις Ανάπτυξης

Περίληψη - Συμπεράσματα

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι:

- να αναδείξει τις δυνατότητες ανάπτυξης του τουρισμού της Αττικής
- να υπολογίσει τα Οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν από την ανάπτυξη αυτή
- να προσδιορίσει τον τρόπο υλοποίησης ενός τόσο σημαντικού εγχειρήματος.

Δυνατότητες Ανάπτυξης

Η κατάσταση σήμερα – σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις

Η συνεχής πτώση του Αττικού και Αθηναϊκού Τουρισμού τις δεκαετίες 1980 και 1990 είναι γνωστή και τεκμηριωμένη. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι

- ενώ οι διανυκτερεύσεις στη Αθήνα το 1980 ήταν 8,9 εκ. και αντιπροσώπευαν το 22,1% του συνόλου της χώρας, είκοσι χρόνια μετά, το 2000, τα αντίστοιχα νούμερα ήταν 4,4 εκ. και 8,5% . Η πορεία την τελευταία πενταετία δείχνει παρόμοιες τάσεις : το 2003 τα αντίστοιχα νούμερα ήταν 3,9 εκ. 7,3%.
- μόλις το 1% των Βρετανών και των Γερμανών (τις 2 κύριες πηγές του Ελληνικού Τουρισμού) που επισκέπτονται την Ελλάδα, επισκέπτονται την Αθήνα.

Αντίθετα, στην Ευρώπη, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται διεθνώς άνθιση του «Αστικού Τουρισμού» (city breaks) – περίπου 35 εκ. ταξίδια ετησίως. Η σημασία των city breaks αποδεικνύεται και από το κοινωνικοοικονομικό προφίλ των τουριστών αυτών που, σύμφωνα με έρευνα της IPK International, είναι:

- το 42% προέρχεται από τις ανώτερες εισοδηματικές τάξεις και το 28% από τις μεσο-ανώτερες,
- Το 49% έχει ανώτερη και ανώτατη μόρφωση.

Είναι δηλαδή τουρίστες με σημαντικές δυνατότητες κατανάλωσης αλλά και σημαντικές απαιτήσεις.

Σημαντικό επίσης είναι ότι κύρια δραστηριότητα στα City Breaks είναι η Περιήγηση και η Επίσκεψη Αξιοθέατων (2 στους 3 τουρίστες), κάτι στο οποίο η Αθήνα έχει μοναδικά συγκριτικά πλεονεκτήματα και μάλιστα πλεονεκτήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν κατά κύριο λόγο τους μήνες Σεπτέμβριο έως Ιούνιο. Αντίθετα με την προοπτική αυτή, η πραγματικότητα για την Αθήνα, όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα, είναι πολύ διαφορετική: η Ακρόπολη και οι περί αυτήν αρχαιολογικοί χώροι δέχονται περίπου 1.100.000 επισκέπτες ετησίως, λίγους περισσότερους δηλαδή από το Μουσείο της Ποδοσφαιρικής ομάδας Barcelona, ή τους μισούς από τον Ζωολογικό κήπο της Βιέννης ή το 1/10 από όσους δέχεται η Notre Dame στο Παρίσι.

Attraction	City	Year	Visitation (x 1,000)	Attraction	City	Year	Visitation (x 1,000)
Notre Dame	Paris	2002	10000	Natural History Museum	London	2001	1696
Sacre Coeur / Montmartre	Paris	2002	8000	Victoria and Albert museum	London	2001	1446
Tour Eiffel	Paris	2002	6157	Arc de Triomphe	Paris	2002	1430
Musee du Louvre	Paris	2002	5717	Centre Cultural Caixa de Catalunya	Barcelona	2003	1405
Centre Pompidou	Paris	2002	5503	Aquarium of Barcelona	Barcelona	2003	1375
National Gallery	London	2001	4919	Science Museum	London	2001	1353
British museum	London	2001	4801	Poble Espanyol de Montjuic	Barcelona	2003	1347
British Airways London Eye	London	2001	3850	National Portrait Gallery	London	2001	1270
Tate Modern	London	2001	3552	Barcelona Bus Turistic	Barcelona	2003	1258
Cite des Sciences	Paris	2002	2624	Centre Cultural Social de la Fundacio	Barcelona	2003	1133
Musee d'Orsay	Paris	2002	2130	Acropolis	Athens	2004	1120
Sagrada Familia	Barcelona	2003	2056	Hundertwasser Haus	Vienna	2003	1050
Tower of London	London	2001	2019	Museum FC Barcelona	Barcelona	2003	1033
Zoo in Schonbrunn	Vienna	2003	2002	Musee de l'Armee	Paris	2002	1019
Schonbrunn Palace	Vienna	2003	1756	Parc Zoologic	Barcelona	2003	1015
				Tate Britain	London	2001	1012

Πηγή: Γραφεία Στατιστικής Διαφόρων Πόλεων – Υπουργείο Πολιτισμού

Η απόρροια όλων των παραπάνω είναι γνωστή:

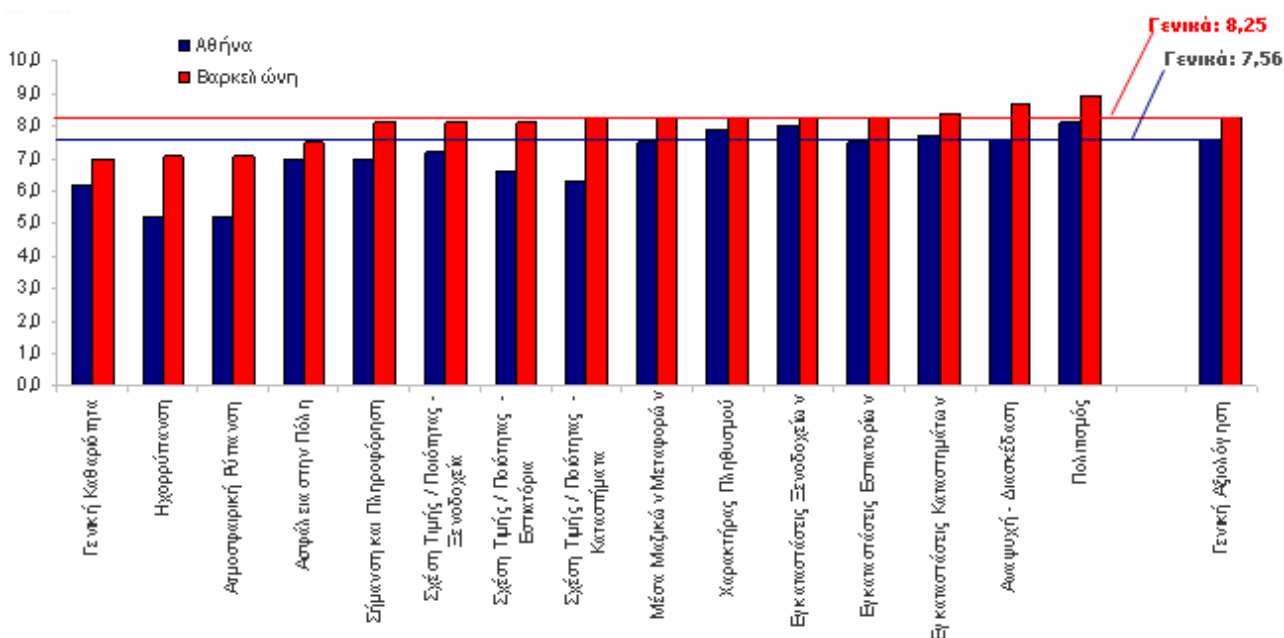
- Μειώθηκε σταδιακά το ξενοδοχειακό δυναμικό της Αθήνας και της Αττικής - η μείωση αυτή ανεστράφη ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων αλλά τα μέχρι στιγμής μετα-Ολυμπιακά δεδομένα δεν προδιαγράφουν ευοίωνα μέλλον
- χαμηλές πληρότητες και
- χαμηλά έσοδα ανά δωμάτιο.

Ποια η άποψη των Τουριστών για την Αθήνα:

Τα παραπάνω δεδομένα βασίζονται στην εμπειρία που βιώνουν οι τουρίστες στην Αθήνα και την πληροφόρηση που έχουν για τις δυνατότητες που τους προσφέρει η πόλη. Προκειμένου να διερευνήσουμε τις απόψεις και τις εμπειρίες τους απευθυνθήκαμε, με τη βοήθεια και τη συνεργασία της Ένωσης Ξενοδόχων Αττικής και Ξενοδοχείων-μελών της, σε τουρίστες των ξενοδοχείων της Αττικής. Η έρευνα κάλυψε 855 τουρίστες την περίοδο Νοέμβριο 2004 έως Μάιο 2005 και. Το ερωτηματολόγιο (που παρουσιάζεται στο τέλος της μελέτης) κάλυψε:

- δημογραφικά στοιχεία
- στοιχεία για δαπάνες
- στοιχεία για δραστηριότητες
- αξιολόγηση εμπειριών σε κλίμακα 1 (ανεπαρκές) έως 10 (εξαιρετικό)

Πώς βλέπουν λοιπόν οι τουρίστες την Αθήνα; Ο παρακάτω πίνακας δίνει τη συνολική εικόνα σε σύγκριση με την εικόνα που προκύπτει από αντίστοιχη τακτική μηνιαία έρευνα που γίνεται στη Βαρκελώνη:

Πηγή: JBR Hellas

Συνοπτικά μπορούμε να πούμε:

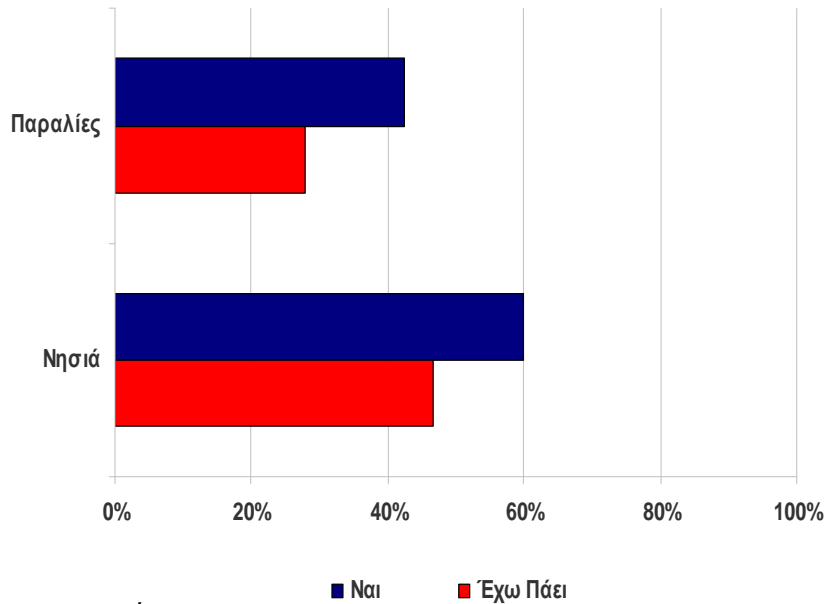
- σε επίπεδο γενικής αξιολόγησης, ο βαθμός της Αθήνας (7,56) κρίνεται ως ικανοποιητικός, σίγουρα όμως μπορεί να βελτιωθεί,
- η γενική αξιολόγηση είναι μεγαλύτερη από τον μέσο όρο των επιμέρους αξιολογήσεων. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι οι παράγοντες με υψηλότερη αξιολόγηση έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα για τους τουρίστες από αυτούς με χαμηλότερη,
- ο Χαρακτήρας του Πληθυσμού και ο Πολιτισμός δημιουργούν μια πιο θετική εικόνα από την γενική αξιολόγηση,
- το ίδιο ισχύει και για τις υποδομές (δημόσιες και ιδιωτικές), ενώ αντίθετα
- σε θέματα ρύπανσης κάθε μορφής, σήμανσης, πληροφόρησης και ασφάλειας στην πόλη, η βαθμολογία είναι πολύ χαμηλή,
- χαμηλή είναι επίσης η βαθμολογία σε θέματα **Value for Money**, ακόμα και για τα ξενοδοχεία για τα οποία το επίπεδο υποδομών έχει βαθμολογηθεί αρκετά υψηλά. Δεδομένης αυτής της αντίθεσης, αλλά και του γεγονότος ότι οι ταξιδιώτες πόλεων είναι έμπειροι ταξιδιώτες, μπορούμε να υποθέσουμε ότι η σχετικά χαμηλή αξιολόγηση **Value for Money** για τα ξενοδοχεία οφείλεται και σε θέματα εξυπηρέτησης (service).

Συγκρίνοντας τα παραπάνω με τη Βαρκελώνη – μια πόλη που θεωρείται το μετα-Ολυμπιακό τουριστικό πρότυπο της Αθήνας, παρατηρούμε:

- η διαφορά στη βαθμολογία είναι της τάξεως του 10% (υπέρ της Βαρκελώνης),
- το μοτίβο (pattern) των αξιολογήσεων είναι εντυπωσιακά παρόμοιο.

Δύο ακόμα σημαντικά ευρήματα της έρευνας είναι ότι:

- σχεδόν 60% των τουριστών δεν γνωρίζει ότι η Αθήνα έχει παραλίες με Μπλε Σημαία σε απόσταση 20 λεπτών από το Σύνταγμα ενώ, από αυτούς που το γνωρίζουν, τις έχει επισκεφθεί λιγότερο από το 1/3,
- 40% δεν γνωρίζει για τα νησιά του Αργοσαρωνικού και, από αυτούς που το γνωρίζουν, τα έχουν επισκεφθεί λιγότεροι από τους μισούς.

Πηγή: JBR Hellas

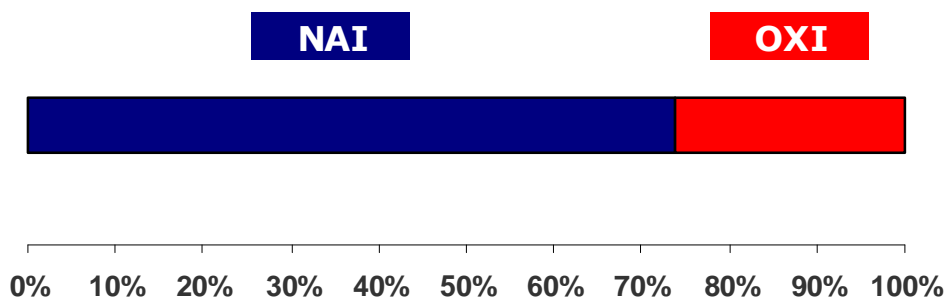
Ερωτήματα

«Παραλίες»: Γνωρίζετε ότι υπάρχουν καθαρές παραλίες (με την Μπλε Σημαία) στα 20 λεπτά από το κέντρο της Αθήνας; Εάν ναι, έχετε επισκεφθεί κάποια;

«Νησιά»: Γνωρίζετε για τα νησιά που μπορείτε να επισκεφθείτε μέσα σε 1 με 2 ώρες από τον Πειραιά; Εάν Ναι, έχετε επισκεφθεί κάποιο;

Τέλος, όπως φαίνεται και από το παρακάτω γράφημα, περισσότεροι από ένας στους 4 επισκέπτες δεν θέλουν να ξανάρθουν στην Αθήνα, ούτε και πρόκειται να τη συστήσουν σε κάποιο γνωστό και φίλο τους – ένα εντυπωσιακά αρνητικό εύρημα.

Θα επισκεφθείτε πάλι την Αθήνα, για διακοπές; Θα προτείνατε κάτι τέτοιο σε άλλους;

Πηγή: JBR Hellas

Πώς μπορεί λοιπόν η Αθήνα

- Æ να εκμεταλλευτεί τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα;**
- Æ και να έχει την πορεία της Βαρκελώνης;**
- Æ και ποιες θα είναι οι σχετικές οικονομικές επιπτώσεις;**

Ας ξεκινήσουμε πρώτα από το τελευταίο ερώτημα.

Σενάρια – Στόχοι Ανάπτυξης

Η Αθήνα, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, βρίσκεται στην ίδια ακριβώς κατάσταση που βρίσκονταν η Βαρκελώνη το 1990 η οποία κατάφερε να διπλασιάσει τον τουρισμό της μέσα σε 10 χρόνια:

	<u>Αφίξεις εκατομμύρια</u>	<u>Διανυκτερεύσεις εκατομμύρια</u>
Αθήνα 2003	1,8	3,9
Βαρκελώνη 1990	1,7	3,8
Βαρκελώνη 2000	3,1	7,8

Πηγή: ΕΣΥΕ – Turismo de Barcelona

Το παράδειγμα αυτό μας δείχνει ότι ο διπλασιασμός του τουριστικού ρεύματος προς την Αθήνα μέσα σε μια 10ετία είναι εφικτός. Αυτό όμως, όπως θα δούμε και παρακάτω, είναι κάθε άλλο παρά αυτονόητο και κυρίως αυτόματο. Με βάση την εμπειρία της Βαρκελώνης εξετάσαμε δύο εναλλακτικά σενάρια στόχους:

	<u>Διανυκτερεύσεις Εκατομμύρια</u>	<u>Αύξηση Κατά Κεφαλήν Δαπάνης στα Ξενοδοχεία</u>	<u>στην Πόλη</u>
Αθήνα σήμερα	4,0		
Αθήνα 2015 / Σενάριο – Στόχος 1:	6,0	+20%	+30%
Αθήνα 2015 / Σενάριο – Στόχος 2:	8,0	+40%	+60%

Είναι αναμενόμενο καθώς η Αθήνα θα καθιερώνεται ως «προορισμός», ότι η Μέση Δαπάνη των τουριστών θα αυξάνεται. Η ανωτέρω προβλεπόμενη αύξηση της κατά κεφαλήν δαπάνης βασίζεται στα δεδομένα της σημερινής μέσης δαπάνης σε Αθήνα και Βαρκελώνη

Ακολουθεί πίνακας με τις εκτιμώμενες οικονομικές επιπτώσεις για τα 2 σενάρια.

<i>Τα μεγέθη είναι αποπληθωρισμένα, δηλαδή σε σημερινές αξίες</i>	<u>Εκτιμώμενα Πρόσθετα Ετήσια Έσοδα (€)</u> αν επιτευχθεί το			
	Σενάριο – Στόχος 1: + 50%		Σενάριο – Στόχος 2: + 100%	
Άμεσα Οφέλη				
- σε Ξενοδοχεία	184.000.000	38%	422.000.000	38%
- στην Πόλη	213.000.000	44%	509.000.000	45%
- σε Δημοτικά Τέλη	8.000.000	2%	19.000.000	2%
- σε Δημόσια Έσοδα	77.000.000	16%	173.000.000	15%
Σύνολο	482.000.000	100%	1.123.000.000	100%
Έμμεσα Οφέλη – κυρίως στην Πόλη και σε Δημόσια και Δημοτικά Έσοδα				
- με πολλαπλασιαστή 1,5	241.000.000		562.000.000	
- με πολλαπλασιαστή 2	482.000.000		1.123.000.000	
Συνολικά Οφέλη	700.000.000 έως 1.000.000.000		1.700.000.000 έως 2.250.000.000	

Πηγή: JBR Hellas

Με τί ισοδυναμούν αυτά τα έσοδα;

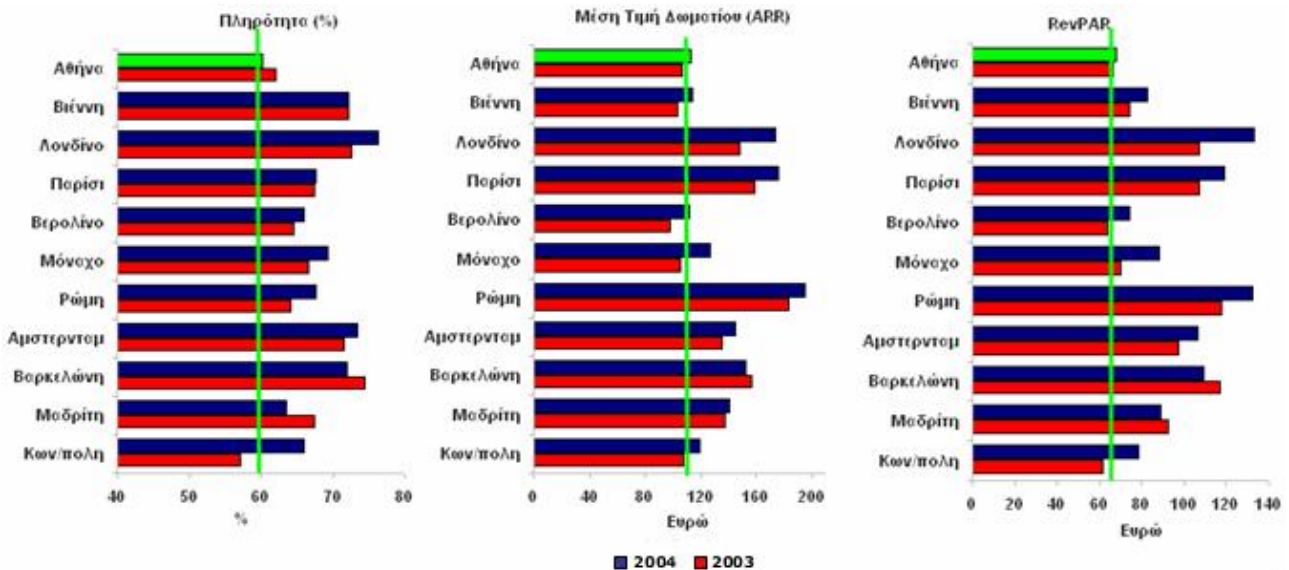
<u>Αν επιτευχθεί το</u>		
<i>Οι εκτιμήσεις γίνονται με βάση τα στοιχεία του 2003</i>	Σενάριο – Στόχος 1: + 50%	Σενάριο – Στόχος 2: + 100%
Διασφάλιση / Προσθήκη θέσεων εργασίας σε Ξενοδοχεία	4.000 έως 4.500	8.500 έως 9.500
Δαπάνες στην Πόλη	0,8% έως 1,2% ΑΕΠ Αττικής	1,8% έως 2,8% ΑΕΠ Αττικής
σε Δημοτικά Τέλη	3% Εσόδων 2004 του Δήμου Αθηναίων και καλύπτει δαπάνες για «Νέες Πολιτικές»: ΚΕΠ, 195, Δημοτική Αστυνομία, Κοινωνικά Προγράμματα	6 - 8% Εσόδων 2004 του Δήμου Αθηναίων και είναι ισοδύναμο με τη χρηματοδότηση που έλαβε ο Δήμος από το Β & Γ ΚΠΣ για το 2003-2004
Συνολική Επίπτωση		
Αύξηση ΑΕΠ	Αττικής:	1,3 έως 1,7%
	Ελλάδος:	0,5 έως 0,6%
Διασφάλιση / Προσθήκη θέσεων εργασίας	20.000 – 25.000	45.000 – 60.000

Πηγή: JBR Hellas

Πώς όμως τα παραπάνω οφέλη δεν θα παραμείνουν απλά σενάρια αλλά θα αποτελέσουν έναν εφικτό και υλοποιήσιμο στόχο;

Πρόταση για την Υλοποίηση της Τουριστικής Ανάπτυξης

Παρά τις ελπίδες που επενδύθηκαν μαζί με τα εκατομμύρια Ευρώ για δημόσιες και ιδιωτικές υποδομές με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, η Αθήνα δεν παρουσιάζει τουριστική άνθηση.

Πηγή: JBR Hellas – Smith Travel Research

Από τον παραπάνω πίνακα¹ είναι προφανές ότι σε αντίθεση με τις άλλες 10 Ευρωπαϊκές πόλεις που παρουσιάζονται στον πίνακα, η Αθήνα παρουσιάζει στασιμότητα στον κρίσιμο δείκτη RevPAR και μάλιστα όταν στις περισσότερες από αυτές τις πόλεις η παρουσιαζόμενη αύξηση είναι λίαν σημαντική.

Τα **στοιχεία του 2005** είναι ακόμα πιο απογοητευτικά αφού η Αθήνα είναι η μόνη πόλη από το δείγμα, για την οποία το RevPAR του Απριλίου 2005 είναι χαμηλότερο από αυτό του 2004. Δηλαδή είναι η μόνη πόλη στην οποία παρουσιάζεται πτώση (περίπου 12%) όταν:

- όλες οι άλλες πόλεις παρουσιάζουν αύξηση
- οι περισσότερες από αυτές παρουσιάζουν συνεχή αύξηση τους τελευταίους 15 μήνες

¹ που απεικονίζει, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο Ολυμπιακός μήνας Αύγουστος 2004, την πορεία της Πληρότητας, της Μέσης Τιμής Δωματίου (ARR) και του Μέσου Εσόδου ανά Διαθέσιμο Δωμάτιο (RevPAR)

- ανάμεσα σε αυτές περιλαμβάνεται και η Κωνσταντινούπολη που τον Απρίλιο του 2005 παρουσίασε αύξηση 45% σε σχέση με τον Απρίλιο του 2004.

Σήμερα λοιπόν, περίπου έναν χρόνο μετά τους Ολυμπιακούς αγώνες είμαστε, χρονικά στην ίδια φάση που ήταν και η Βαρκελώνη το Σεπτέμβριο του 1993. Τότε, αντιλαμβανόμενη τα πολλαπλά οφέλη του τουρισμού για την πόλη και όχι μόνο για τον ξενοδοχειακό και τουριστικό κλάδο, αλλά και τη σημασία της ολοκληρωμένης εμπειρίας για τους τουρίστες, στήθηκε ένας από τους πιο πετυχημένους οργανισμούς συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, ο **Turisme de Barcelona** – ανάλογες επιτυχημένες προσπάθειες υπάρχουν και σε πολλές άλλες χώρες (πχ Αυστρία, Γαλλία, Βρετανία, Καναδάς, Χιλή κλπ.)

Ο Turisme de Barcelona:

- ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1993,
- με συμμετοχή 50% Δημοσίων και 50% Ιδιωτικών φορέων,
- με **management** από τους Ιδιωτικούς φορείς και στελεχώθηκε μέσα στο 1994 με 41 επαγγελματίες του τουρισμού, που το 2003 είχαν αυξηθεί σε 94
- και ξεκίνησε με προϋπολογισμό ~ € 4 εκ. που το 2003 ξεπέρασε τα € 11 εκ.

Στόχος του Turisme de Barcelona ήταν:

- η διασφάλιση του υπάρχοντος τουριστικού ρεύματος στην πόλη,
- η προσέλκυση νέων τουριστών,
- η προώθηση και μέγιστη αξιοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην πόλη.

Ως απόρροια της λειτουργίας του:

- οι διανυκτερεύσεις στη Βαρκελώνη το 2004 υπερέβησαν τα 10 εκ. από τα 4 στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Ο υπερδιπλασιασμός των διανυκτερεύσεων επιτεύχθηκε με
- 3πλασιασμό του συνεδριακού τουρισμού, αλλά:
- άνω του 80% της αύξησης είναι Τουρισμός Αναψυχής που βασίστηκε:
  - ο στη Δημιουργία Πολιτιστικών «Προϊόντων», πχ Έτος **Gaudi**, Έτος **Dali** κλπ
  - ο στη Γαστρονομία
  - ο στο **Shopping**
  - ο στις Κρουαζιέρες – βλ. και σχετική ανάλυση σε «κουτί»
  - ο στους **low cost carriers** που σήμερα αντιπροσωπεύουν 30% των αφίξεων

- ο σε ότι άλλο συνέβαλε στην εδραίωση της Βαρκελώνης ως “Fun City” – που σημειωτέον μέχρι τους Ολυμπιακούς της Αγώνες είχε τη φήμη μιας πόλης βιομηχανικής και μη φιλικής προς τον τουρισμό.

Η ανάπτυξη της Αγοράς των Κρουαζιερών στη Βαρκελώνη & ο ρόλος του Turisme de Barcelona

Μετά από 2 χρόνια σχεδιασμού και συντονισμού των φορέων υπό την καθοδήγηση του Turisme de Barcelona, οι επιβάτες κρουαζιεροπλοίων στο λιμάνι της Βαρκελώνης, διπλασιάστηκαν σε 5 χρόνια και τετραπλασιάστηκαν σε 8 – και η πορεία αυτή συνεχίζεται.

	<u>Επιβάτες</u>	<u>Μερίδιο Αγοράς</u>
1995:	274.000	15%
2000:	574.000	65%
2003:	1.053.000	μη διαθέσιμο

Για την επίτευξη αυτού του εκπληκτικού αποτελέσματος με τεράστια οφέλη στις διανυκτερεύσεις και δαπάνες στην πόλη, συνεργάστηκαν 14 Δημόσιοι και Ιδιωτικοί Φορείς:

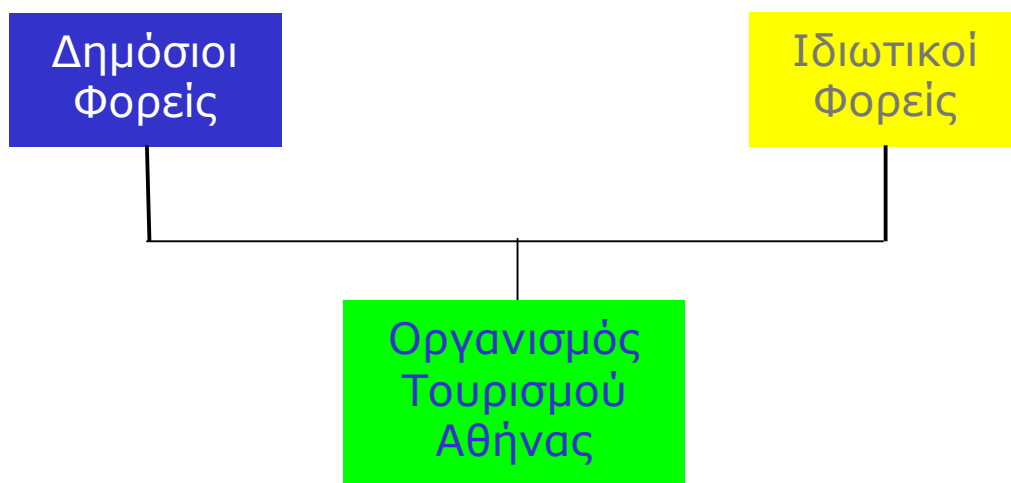
- ο Turisme de Barcelona που σχεδίασε και συντόνισε όλη την προσπάθεια και οι
- National Airports Authority - Επίγεια εξυπηρέτηση - Τελωνείο Λιμανιού - Αχθοφόροι
- Εταιρία Μεταφορών - Γραφεία Τουρισμού - Εθνική Αστυνομία - Guardia Civil
- Guardia Urbana de Barcelona - Τουριστικά Λεωφορεία - Εμπορικό Επιμελητήριο
- Σύνδεσμος Ξενοδόχων - Μεταφορείς αποσκευών προς λιμάνι

Ως προϊόν αυτής της κοινής προσπάθειας δημιουργήθηκε ένα ολικό προϊόν για κρουαζιέρες:

- Υπήρξε εγγύηση των slots για τα κρουαζιερόπλοια μεταξύ 8 και 10 το πρωί
- Η αναμονή των επιβατών για παραλαβή αποσκευών, τελωνειακό έλεγχο και έλεγχο διαβατηρίων μειώθηκε σε 30 λεπτά
- Προβλέφθηκε ειδικός χώρος στάθμευσης λεωφορείων για τους επιβάτες
- Η παράδοση των αποσκευών γίνεται απ' ευθείας στην καμπίνα του κάθε πελάτη στις 6μμ
- Δημιουργήθηκαν ειδικά τουριστικά λεωφορεία με αφετηρία το λιμάνι και το αεροδρόμιο
- Δημιουργήθηκε η "Barcelona shopping line" με 1.200 πινακίδες για σήμανση των εμπορικών δρόμων και καταστημάτων - και ειδικός οδηγός αγορών για τα καταστήματα που συμμετέχουν
- Τα ξενοδοχεία της Βαρκελώνης δημιούργησαν γραφεία πωλήσεων στην Νέα Υόρκη και το Μαϊάμι για τη διενέργεια κρατήσεων
- Πραγματοποιείται καθημερινή παράσταση αλόγων από την έφιππη δημοτική αστυνομία της Βαρκελώνης
- Δημιουργήθηκαν 8 ειδικές εκδρομές πριν και μετά την κρουαζιέρα
- Δημιουργήθηκε «πολιτιστικής / καλλιτεχνικής διαδρομής» που περιλαμβάνεται στο τρίγωνο Μουσείο Νταλί, Μουσείο Πικάσο, Ίδρυμα Miró
- Δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής που αφορά την μοντέρνα τέχνη (Modernist Art Circuit)

Οργανισμός Τουρισμού Αθήνας

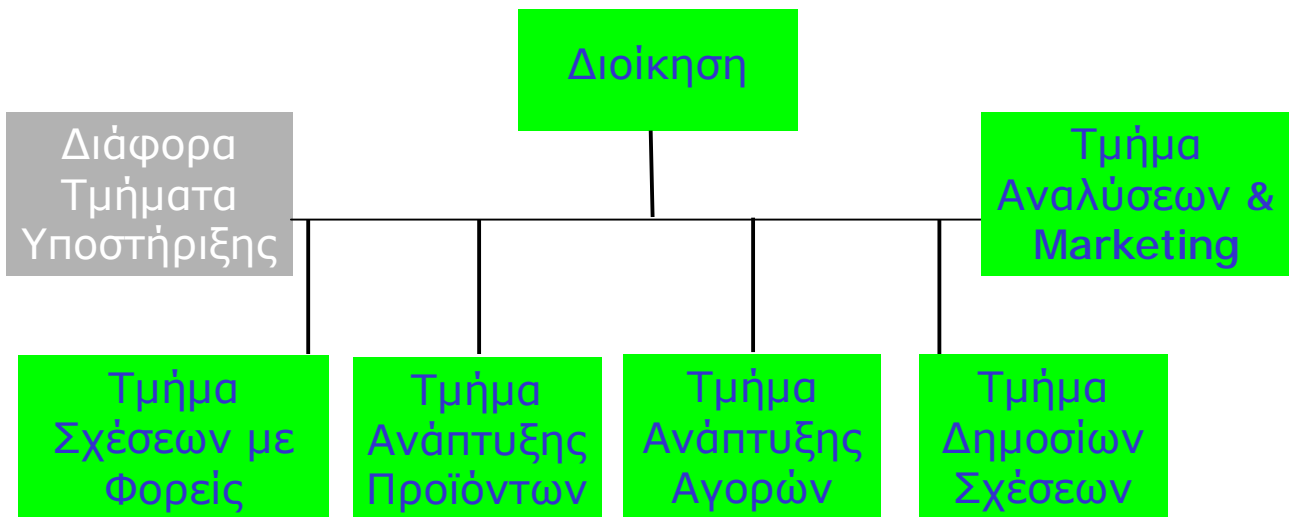
Αν επιθυμούμε να επιτύχουμε το ίδιο αποτέλεσμα και για την Αθήνα – που είναι παγκοσμίως αναγνωρίσιμη με το όνομα της για την ιστορία και τον πολιτισμό της και μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 έχει δημιουργήσει μια θετική εικόνα – θα πρέπει να ιδρύσουμε και στην Αθήνα έναν αντίστοιχο Φορέα: τον **Οργανισμό Τουρισμού Αθήνας** στα πρότυπα του Turismo de Barcelona.

Σκοπός του Οργανισμού θα είναι η Διαχείριση του παγκοσμίως πασίγνωστου **brand «Αθήνα»** με στόχο:

- τη διατήρηση και ανάπτυξη του τουρισμού στην Αθήνα, τον Πειραιά και την υπόλοιπη Αττική (εφεξής και χάριν συντομίας: Αθήνα),
- αλλά και τη μεγιστοποίηση απόδοσης Δημόσιων και Ιδιωτικών επενδύσεων.

Ο Οργανισμός αυτός θα έχει καθαρά χαρακτήρα ανάπτυξης και προώθησης του τουριστικού προϊόντος Αθήνας και ο κορμός των δραστηριοτήτων του απεικονίζεται στο παρακάτω απόσπασμα ενδεικτικού οργανογράμματος:

Το τμήμα Αναλύσεων και Marketing θα είναι υπεύθυνο για τη διαρκή συλλογή στοιχείων σχετικά με τον τουρισμό στην Αθήνα και σε ανταγωνιστικούς προορισμούς και για τον προσδιορισμό ευκαιριών για την ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος προς Αθήνα.

Το τμήμα Ανάπτυξης Προϊόντων θα είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, όπως ενδεικτικά τα παρακάτω:

- *Η Αθήνα και τα νησιά του Αργοσαρωνικού*
- *Η ιστορία και ο πολιτισμός της Αττικής*
- *Αθλητικός Τουρισμός*
- *Συνεδριακός Τουρισμός*
- *Παραθεριστικός Τουρισμός στην Αττική*
- *Golf & αρχαιολογία*
- *Κρουαζιέρες*

Το τμήμα Σχέσεων με τους Φορείς θα είναι σε διαρκή επαφή με όλους τους αρμόδιους φορείς, Δημόσιους (πχ Δήμος, Αεροδρόμιο, Λιμάνι, Αστυνομία κλπ.) και Ιδιωτικούς (πχ ΕΒΕΑ, ΕΞΑ, ΗΑΤΤΑ, Εμπορικός Σύλλογος κλπ.), για την προώθηση του τουρισμού της Αθήνας.

Το τμήμα Ανάπτυξης Αγορών θα προωθεί μεθοδικά και στοχευμένα τα προϊόντα του Αθηναϊκού τουρισμού στις επιμέρους χώρες, ανάλογα με το προφίλ των τουριστών της κάθε χώρας.

Το τμήμα Δημοσίων Σχέσεων θα είναι υπεύθυνο για τις Δημόσιες Σχέσεις ώστε, με βάση τα προϊόντα που θα έχουν αναπτυχθεί, να ξανακαταστεί η Αθήνα ένας παγκοσμίως ελκυστικός προορισμός.

Η λειτουργία του Οργανισμού Τουρισμού της Αθήνας θα βασιστεί σε ένα ολοκληρωμένο και υλοποιήσιμο **Marketing Plan** που θα εκπονηθεί με ευθύνη του ίδιου του Οργανισμού.

Συμπέρασμα

Οι προοπτικές σε υποδομές και αξιοθέατα για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Αθήνα με οφέλη που θα μπορούσαν μέχρι το 2015 να προσθέσουν έως και 4% στο ΑΕΠ της Αττικής και έως και 1,5% στο ΑΕΠ της χώρας αλλά και να διασφαλίσουν / προσθέσουν 60.000 θέσεις εργασίας είναι υπαρκτές.

Τίποτα όμως δεν πρόκειται να γίνει αυτόματα. Όπως δείχνει και το παράδειγμα της Βαρκελώνης (αλλά και πολλών άλλων πόλεων με αντίστοιχους οργανισμούς), το μυστικό της επιτυχίας είναι ο συντονισμός και η άψογη συνεργασία Δημόσιων και Ιδιωτικών φορέων με στόχο το σχεδιασμό και τη δημιουργία μιας εξαιρετικής τουριστικής εμπειρίας για τους επισκέπτες της πόλης και της Αττικής ολόκληρης με οφέλη που διαχέονται σε όλη την περιοχή.

Dr. Άρης Ίκκος, ISHC
Director

Stefan Merkenhof
Senior Consultant

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε την ΕΞΑ και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο και το Διοικητικό της Συμβούλιο που μας εμπιστεύτηκαν αυτή την τόσο σημαντική μελέτη και που συνεργάστηκαν μαζί μας για την υλοποίησή της με τη διανομή και συλλογή των σχετικών ερωτηματολογίων. Επίσης ευχαριστούμε τους ανθρώπους των ξενοδοχείων που συμμετείχαν στην μελέτη συλλέγοντας ερωτηματολόγια.

Ο Τουρισμός στην Αττική το 2015 Δυνατότητες & Προϋποθέσεις Ανάπτυξης

Γενική Συνέλευση ΕΞΑ
5 Ιουλίου 2005

Dr. Άρης Ίκκος, ISHC

Από το 2005 στο 2015

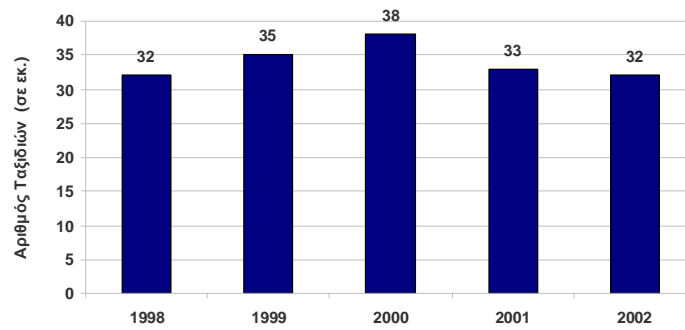

- n Αστικός τουρισμός στην Ευρώπη
- n Η Αττική σήμερα
  - Τα τουριστικά δεδομένα σήμερα
  - Σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις
  - Η γνώμη των τουριστών για την Αθήνα
- n Σενάρια - Στόχος για το 2015
  - Σενάριο 1: Ανάπτυξη τουρισμού κατά 50%
  - Σενάριο 2: Διπλασιασμός τουρισμού
- n Πώς θα πετύχουμε τους στόχους

Εξερχόμενος Αστικός Τουρισμός στην Ευρώπη

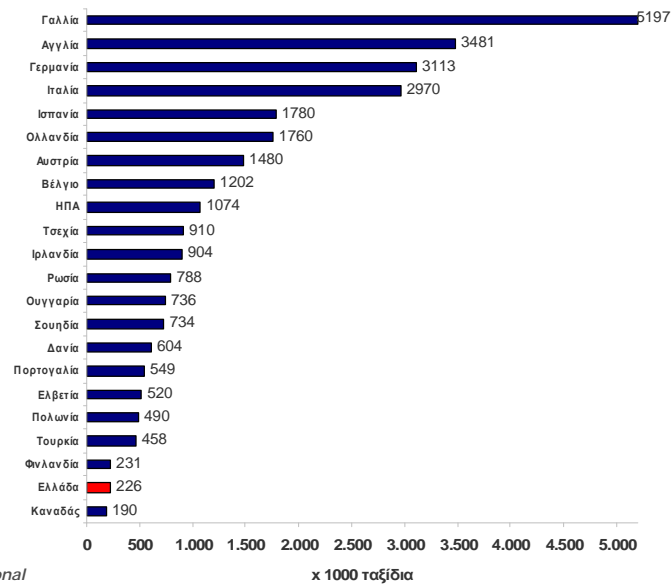
52% των ταξιδιών πραγματοποιούνται μέσω γραφείων τουρισμού

Πηγή: IPK International

3

Κύριοι Αστικοί Προορισμοί (2002)

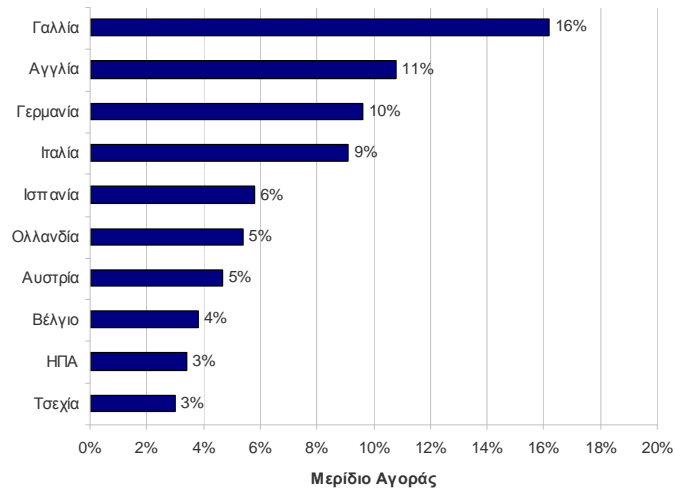
Πηγή: IPK International

4

Κύριες Χώρες Προέλευσης Αστικού Τουρισμού (2002)

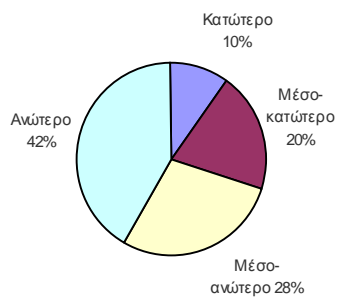
Πηγή: IPK International

5

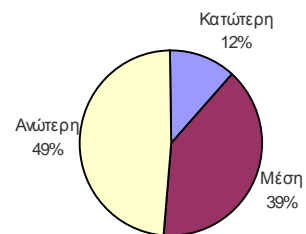

Προφίλ Τουριστών βάσει Εισοδήματος και Μόρφωσης (2002)

Εισόδημα

Μόρφωση

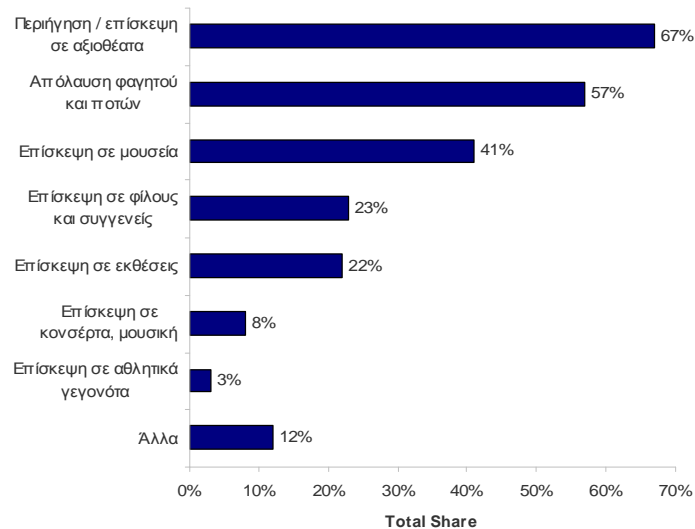
Πηγή: IPK International

6

Δραστηριότητες Αναψυχής

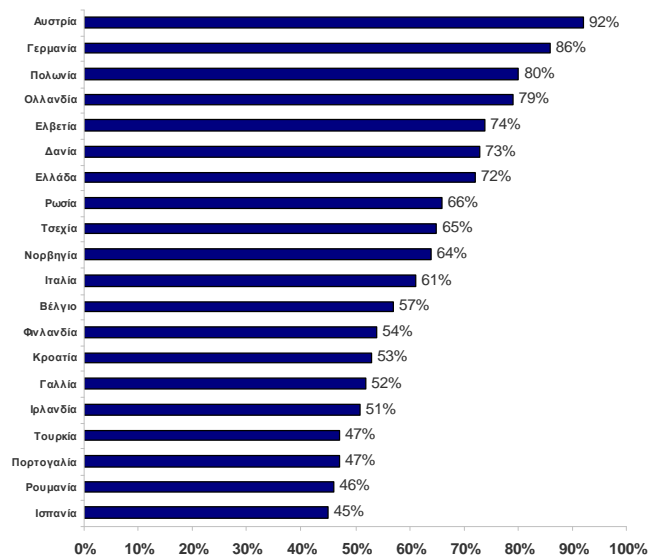

Πηγή: IPK International

7

% Τουριστών ανά Χώρα Προέλευσης που ενδιαφέρεται για Περιήγηση / Αξιοθέατα

Πηγή: IPK International

8

Από το 2005 στο 2015

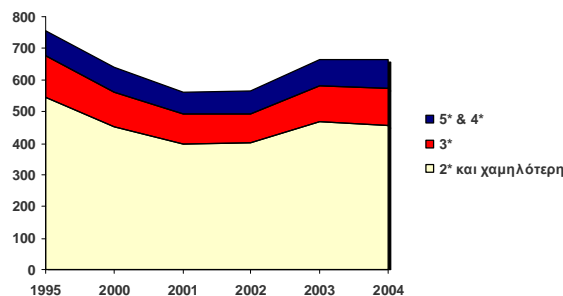
- n Αστικός τουρισμός στην Ευρώπη
- n **Η Αττική σήμερα**
  - Τα τουριστικά δεδομένα σήμερα
  - Σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις
  - Ποιά η άποψη των τουριστών για την Αθήνα
- n Σενάρια - Στόχος για το 2015
  - Σενάριο 1: Ανάπτυξη τουρισμού κατά 50%
  - Σενάριο 2: Διπλασιασμός τουρισμού
- n Πώς θα πετύχουμε τους στόχους

9

Αριθμός Ξενοδοχείων

Αριθμός Ξενοδοχείων	1995	2000	2001	2002	2003	2004
5*	18	20	19	19	19	24
4*	60	59	53	56	62	68
3*	130	112	92	91	117	118
2*	338	293	265	269	301	308
1* D	129	104	88	87	100	147
1* E	78	53	46	45	65	0
Σύνολο	753	641	563	567	664	665

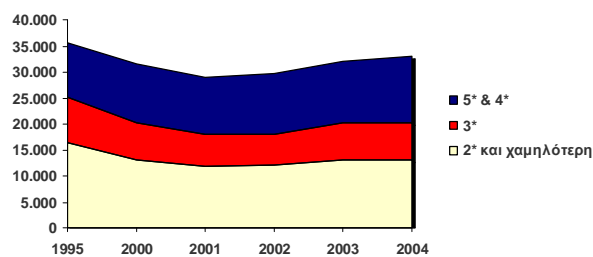
Πηγή: ΞΕΕ

10

Αριθμός Δωματίων

Αριθμός Δωματίων	1995	2000	2001	2002	2003	2004
5*	4.880	5.207	5.079	5.079	4.859	5.825
4*	5.711	5.922	5.855	6.577	6.813	6.852
3*	8.719	7.251	6.228	6.077	7.077	7.267
2*	12.184	10.015	9.140	9.332	10.061	10.193
1* D	2.776	2.174	1.890	1.862	2.051	2.857
1* E	1.347	915	813	788	1.077	0
Σύνολο	35.617	31.484	29.005	29.715	31.938	32.994

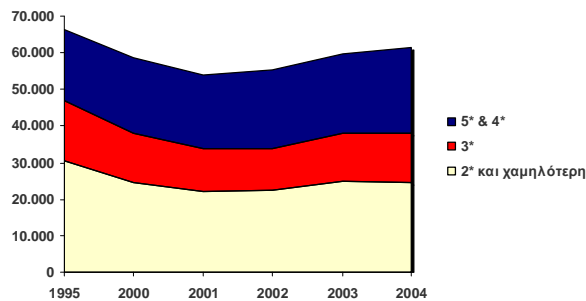
Πηγή: ΞΕΕ

11

Αριθμός Κλινών

Αριθμός κλινών	1995	2000	2001	2002	2003	2004
5*	9.130	9.731	9.475	9.475	9.130	10.985
4*	10.554	10.995	10.906	12.223	12.658	12.696
3*	16.263	13.520	11.596	11.326	13.183	13.527
2*	22.655	18.566	16.977	17.343	18.662	18.889
1* D	5.241	4.108	3.566	3.517	3.892	5.529
1* E	2.728	1.832	1.640	1.591	2.175	0
Σύνολο	66.571	58.752	54.160	55.475	59.700	61.626

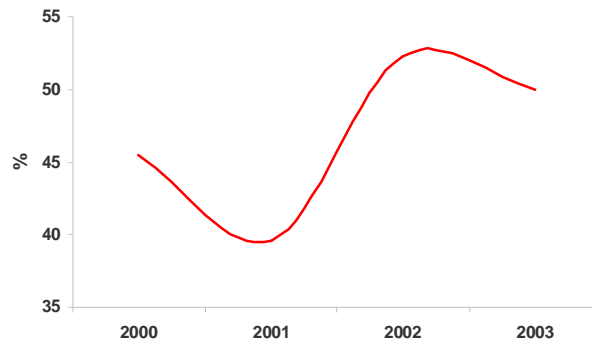
Πηγή: ΞΕΕ

12

Πληρότητα σε Κλίνες

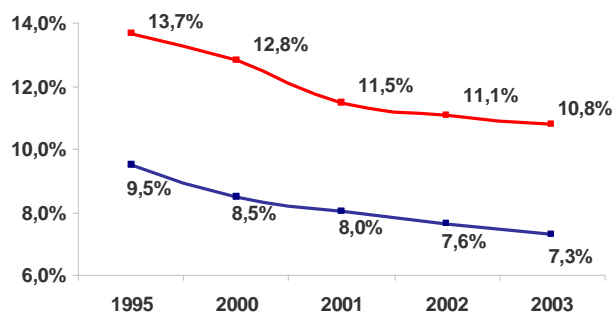

Πηγή: ΞΕΕ

13

Μερίδιο Αγοράς Αττικής & Αθήνας

Μερίδιο Αγοράς **Αττικής** και **Αθήνας**
στο σύνολο του Ελληνικού Τουρισμού

- Βάσει Διανυκτερεύσεων

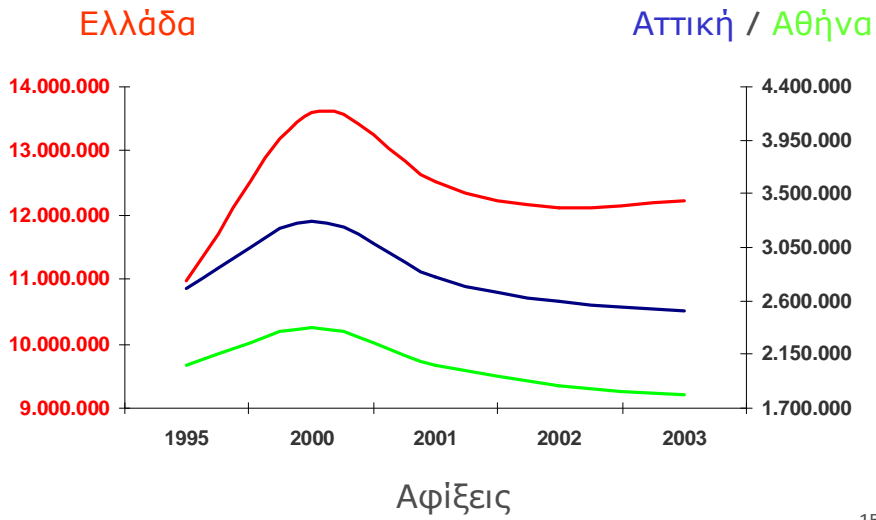
Πηγή: ΕΣΥΕ

14

Ελλάδα – Αττική – Αθήνα

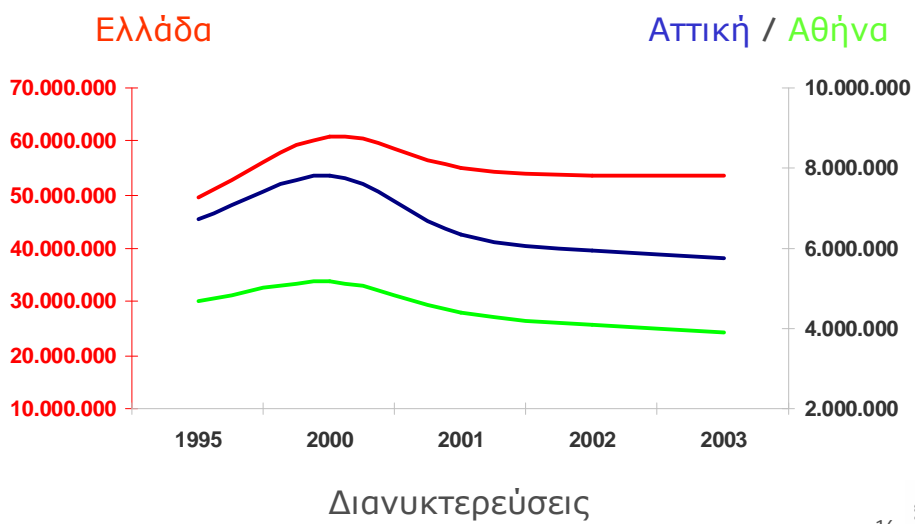

Πηγή: ΕΣΥΕ

15

Ελλάδα – Αττική – Αθήνα

Πηγή: ΕΣΥΕ

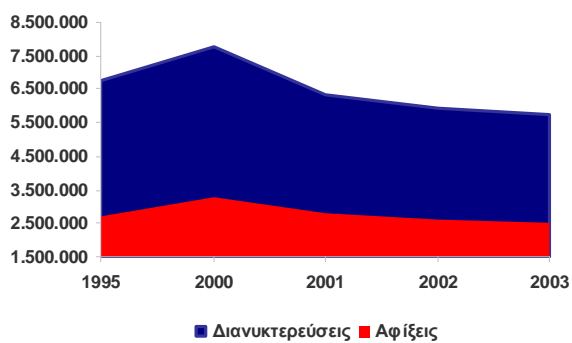
16

Διανυκτερεύσεις και Αφίξεις

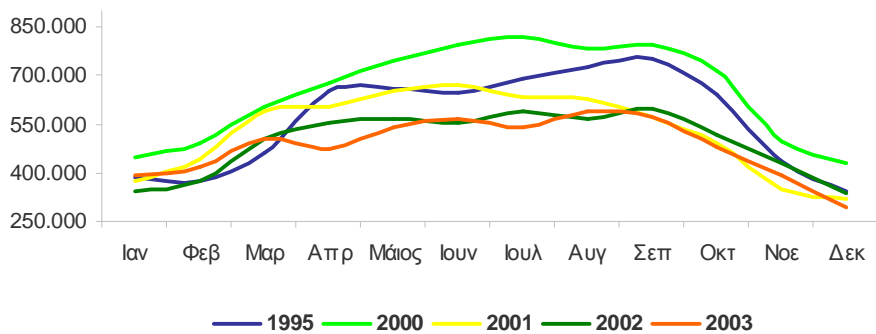

Πηγή: ΕΣΥΕ

17

Εποχικότητα - Διανυκτερεύσεις

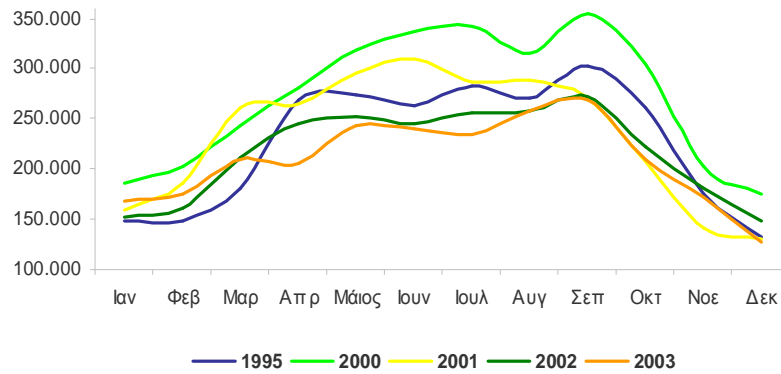
Πηγή: ΕΣΥΕ

18

Εποχικότητα - Αφίξεις

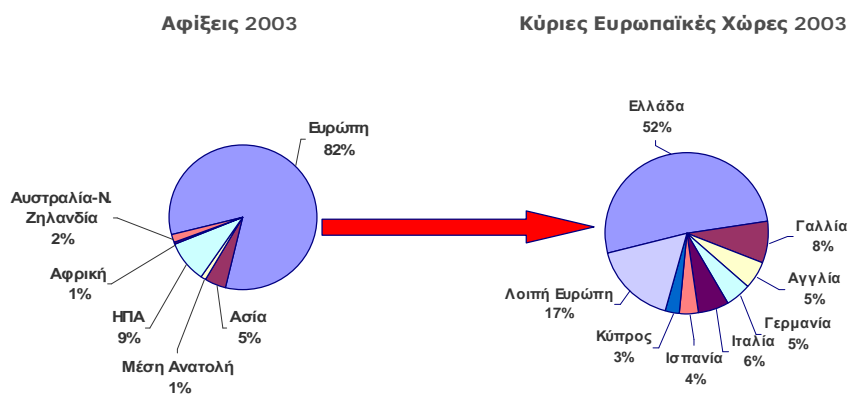

Πηγή: ΕΣΥΕ

19

Προέλευση κατά Εθνικότητα

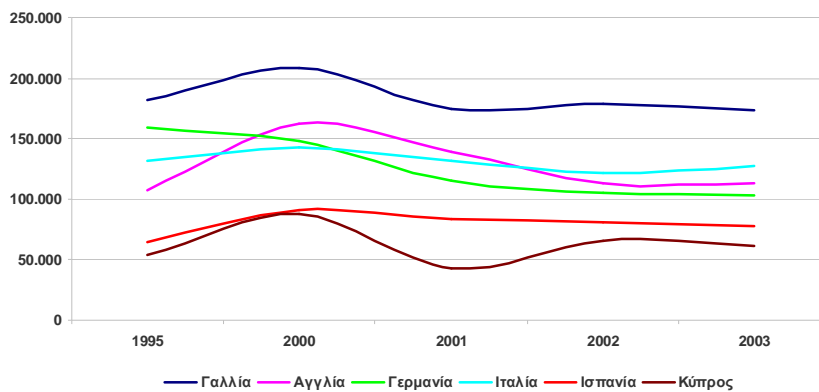
Πηγή: ΕΣΥΕ

20

Τάσεις Αφίξεων από Κύριες Ευρωπαϊκές Χώρες

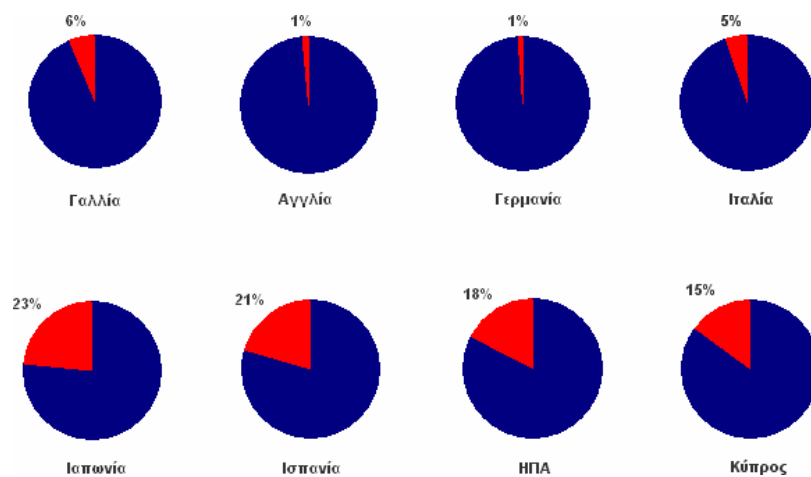

Πηγή: ΕΣΥΕ

21

% Διανυκτερεύσεων Αλλοδαπών στην Αττική, σε σχέση με το σύνολο των Διανυκτερεύσεων τους στην Ελλάδα - 2003

Πηγή: ΕΣΥΕ

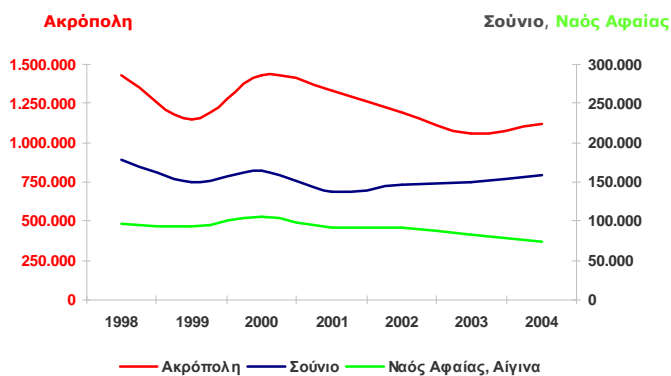
22

Αρχαιολογικοί Χώροι – Εισιτήρια

Αριθμός Εισιτηρίων	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Ακρόπολη	1.430.504	1.145.350	1.430.776	1.328.551	1.194.869	1.057.637	1.120.230
Σούνιο	178.749	149.184	164.622	137.755	146.188	149.174	159.665
Ναός Αφαιάς, Αίγινα	97.838	93.783	108.896	91.133	91.667	82.381	73.937

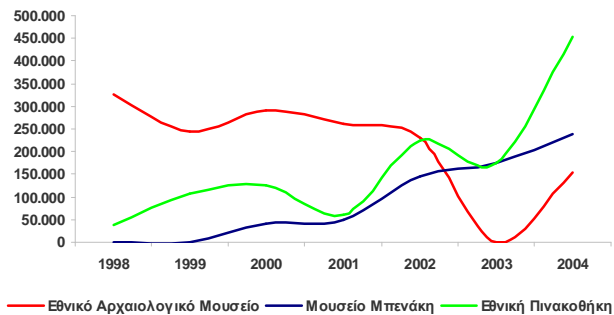
Πηγή: ΕΣΥΕ, Υπουργείο Πολιτισμού

23

Μουσεία – Εισιτήρια

Αριθμός Εισιτηρίων	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο	325.002	243.172	289.619	261.985	229.123	0	155.368
Μουσείο Μπενάκη	0	0	41.852	50.149	144.788	175.349	237.896
Εθνική Πνακοθήκη	38.209	108.023	124.563	62.436	224.482	173.384	455.212

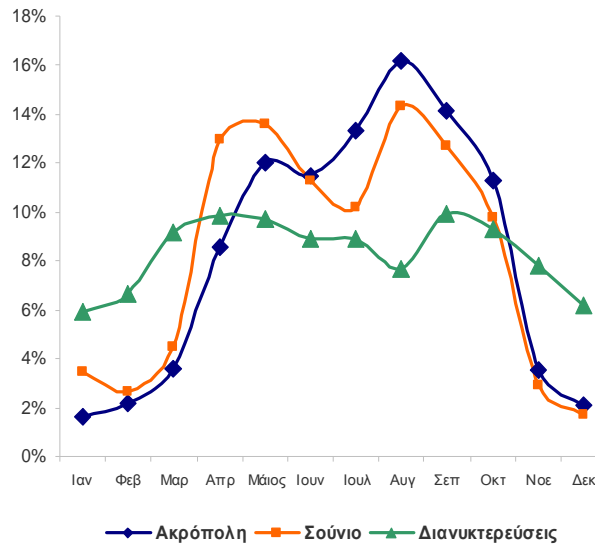
Πηγή: ΕΣΥΕ, Υπουργείο Πολιτισμού

24

Εποχικότητα στις Επισκέψεις Αξιοθέατων σε σχέση με Διανυκτερεύσεις -2002

Πηγή: ΕΣΥΕ, Υπουργείο Πολιτισμού

25

Από το 2005 στο 2015

- n Αστικός τουρισμός στην Ευρώπη
- n **Η Αττική σήμερα**
  - Τα τουριστικά δεδομένα σήμερα
  - Σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις
  - Ποιά η άποψη των τουριστών για την Αθήνα
- n Σενάρια - Στόχος για το 2015
  - Σενάριο 1: Ανάπτυξη τουρισμού κατά 50%
  - Σενάριο 2: Διπλασιασμός τουρισμού
- n Πώς θα πετύχουμε τους στόχους

26

Η Αθήνα & το top 10 της Ευρώπης - Εκατομμύρια Διανυκτερεύσεις

	1990	2001	2002
1 Λονδίνο	91,3	115,9	110,8
2 Παρίσι	31,2	33,0	33,0
3 Δουβλίνο	15,4	19,1	18,6
4 Ρώμη	12,9	15,0	14,7
5 Μαδρίτη	9,5	12,2	12,3
6 Βερολίνο	7,2	11,3	11,0
7 Βαρκελώνη	3,8	8,0	8,7
8 Πράγα	4,5		6,8
9 Άμστερνταμ	5,7	8,1	8,0
10 Βιέννη	7,5	7,7	7,7
Αθήνα		4,4	4,1

Σε εκατομμύρια

27

Πηγή: Turisme de Barcelona, ΕΣΥΕ

Επισκέψεις στην Ακρόπολη και σε άλλα Ευρωπαϊκά Αξιοθέατα

Αξιοθέατο	Πόλη	Έτος	Επισκέπτες (x 1.000)	Αξιοθέατο	Πόλη	Έτος	Επισκέπτες (x 1.000)
Notre Dame	Paris	2002	10000	Natural History Museum	London	2001	1696
Sacre Coeur / Montmartre	Paris	2002	8000	Victoria and Albert museum	London	2001	1446
Tour Eiffel	Paris	2002	6157	Arc de Triomphe	Paris	2002	1430
Musee du Louvre	Paris	2002	5717	Centre Cultural Caixa de Catalunya	Barcelona	2003	1405
Centre Pompidou	Paris	2002	5503	Aquarium of Barcelona	Barcelona	2003	1375
National Gallery	London	2001	4919	Science Museum	London	2001	1353
British museum	London	2001	4801	Poble Espanyol de Montjuic	Barcelona	2003	1347
British Airways London Eye	London	2001	3850	National Portrait Gallery	London	2001	1270
Tate Modern	London	2001	3552	Barcelona Bus Turistic	Barcelona	2003	1258
Cite des Sciences	Paris	2002	2624	Centre Cultural Social de la Fundacio	Barcelona	2003	1133
Musee d'Orsay	Paris	2002	2130	Ακρόπολη	Athens	2004	1120
Sagrada Familia	Barcelona	2003	2056	Hundertwasser Haus	Vienna	2003	1050
Tower of London	London	2001	2019	Museum FC Barcelona	Barcelona	2003	1033
Zoo in Schonbrunn	Vienna	2003	2002	Musee de l'Armee	Paris	2002	1019
Schonbrunn Palace	Vienna	2003	1756	Parc Zoologic	Barcelona	2003	1015
				Tate Britain	London	2001	1012

28

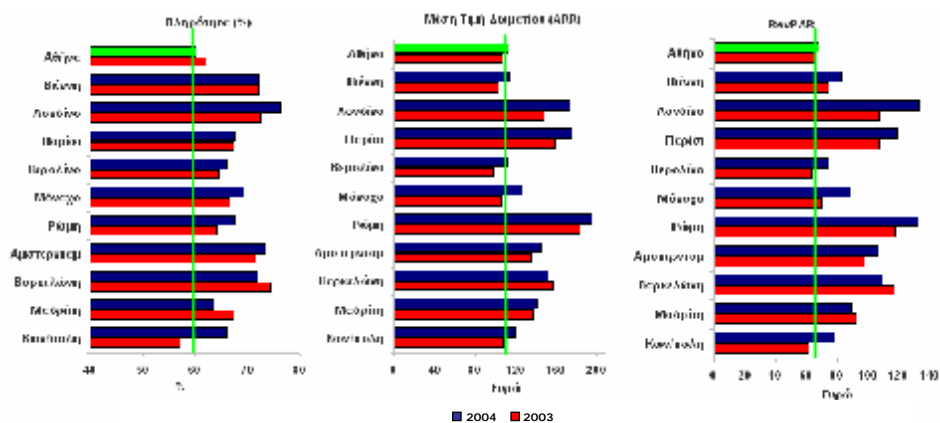
Πηγή: Γραφεία Στατιστικής Διαφόρων Πόλεων

Η Απόδοση των Ξενοδοχείων στην Αθήνα & 10 Ευρωπαϊκές πόλεις

jbr hellas
σύμβουλοι ταξιδιολογίας

Το 2004 σε σχέση με το 2003 – αφαιρώντας την επίπτωση των Ολυμπιακών Αγώνων

Πηγή: JBR Hellas, Smith Travel Research

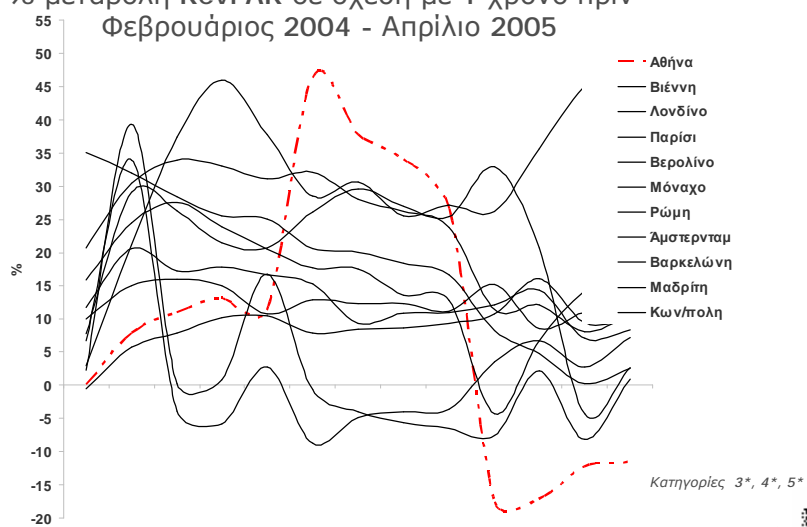
29

Η Απόδοση των Ξενοδοχείων σε σχέση με 1 χρόνο πριν

jbr hellas
σύμβουλοι ταξιδιολογίας

% μεταβολή RevPAR σε σχέση με 1 χρόνο πριν
Φεβρουάριος 2004 - Απρίλιο 2005

Κατηγορίες 3*, 4*, 5*

Πηγή: JBR Hellas, Smith Travel Research

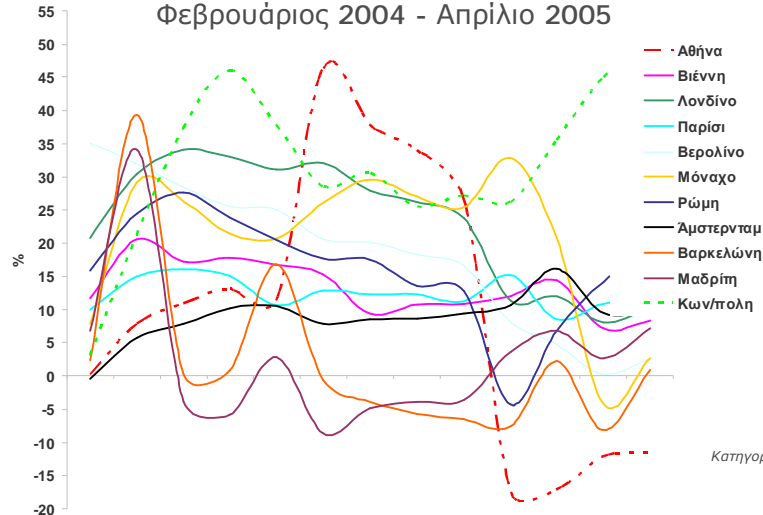
.0

Η Απόδοση των Ξενοδοχείων σε σχέση με 1 χρόνο πριν

% μεταβολή RevPAR σε σχέση με 1 χρόνο πριν
Φεβρουάριος 2004 - Απρίλιο 2005

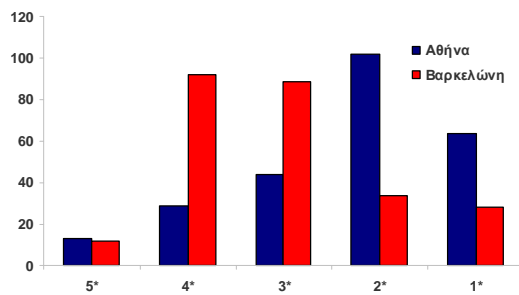
Πηγή: JBR Hellas, Smith Travel Research

31

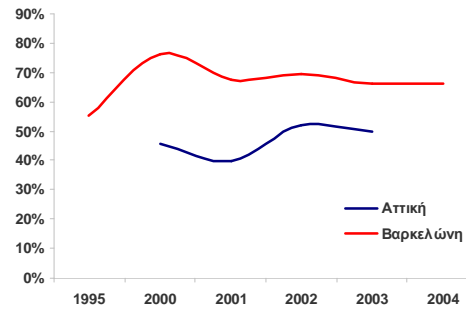

Αθήνα - Βαρκελώνη

Αριθμός Ξενοδοχείων - 2004

Πληρότητα σε Κλίνες

Πηγή: Turisme de Barcelona, ΞΕΕ

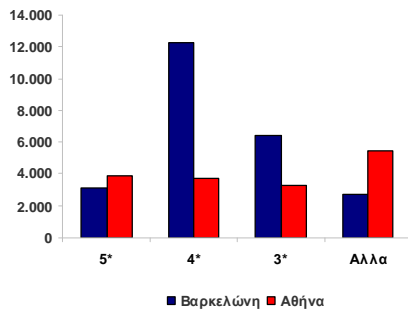
32

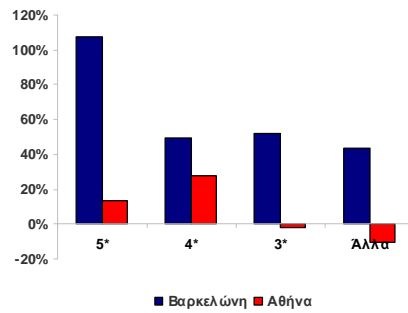

Αθήνα - Βαρκελώνη

Δωμάτια 2004

Μεταβολή στα Δωμάτια
2000 - 2004

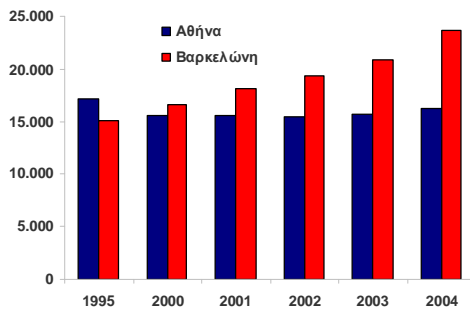
Πηγή: Turisme de Barcelona, ΞΕΕ

33

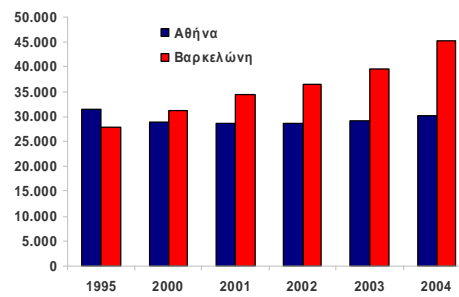

Αθήνα - Βαρκελώνη

Αριθμός Δωματίων

Αριθμός Κλινών

Πηγή: Turisme de Barcelona, ΞΕΕ

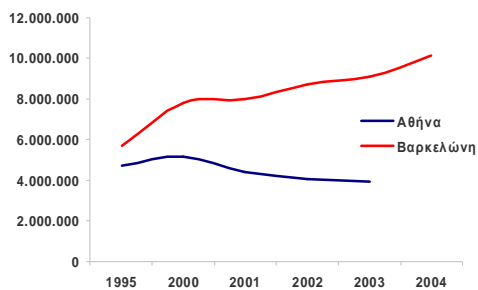
34

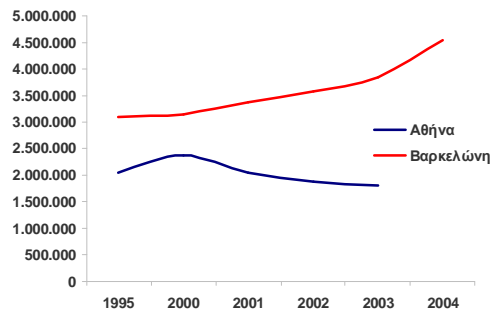

Αθήνα - Βαρκελώνη

Διανυκτερεύσεις

Αφίξεις

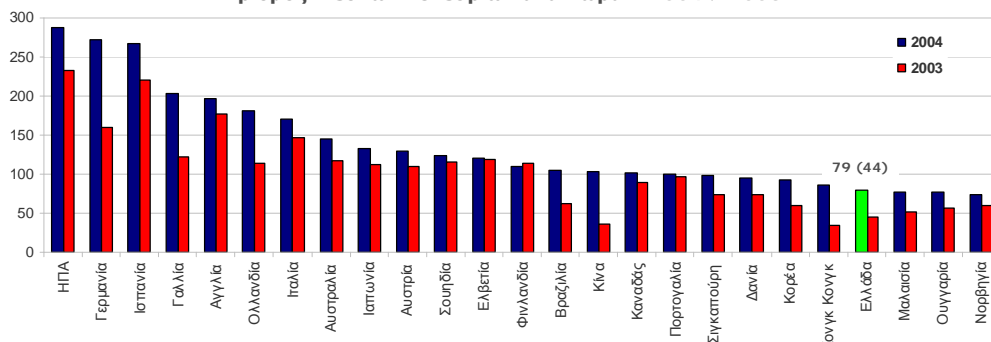

Πηγή: Turisme de Barcelona, ΞΕΕ

Διεθνή Συνέδρια – Ανά Χώρα

Αριθμός Διεθνών Συνεδρίων ανά Χώρα – 2004 / 2003

Σύνολο Διεθνών Συνεδρίων 2004: 4,424
(2003: 3,297)

Ελλάδα:
- Θέση 22 (27)
- Μεριδίο Αγοράς: 1.8%

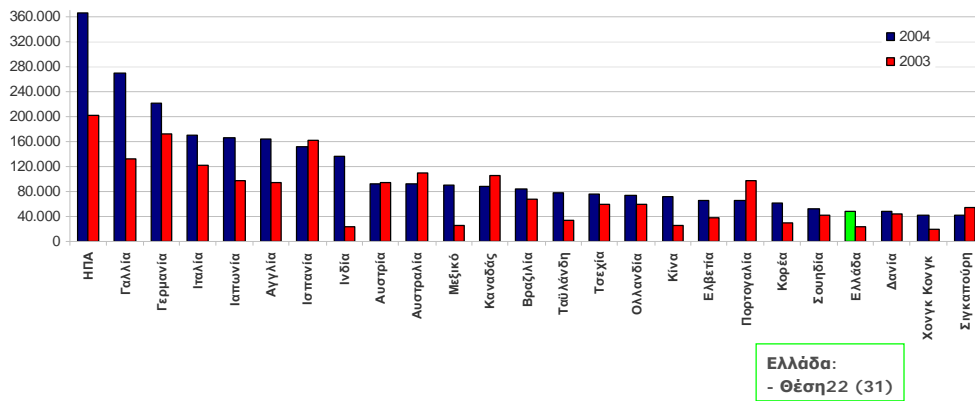
Πηγή: ICCA

Διεθνή Συνέδρια – Ανά Χώρα

Αριθμός Συμμετεχόντων ανά Χώρα – 2004 / 2003

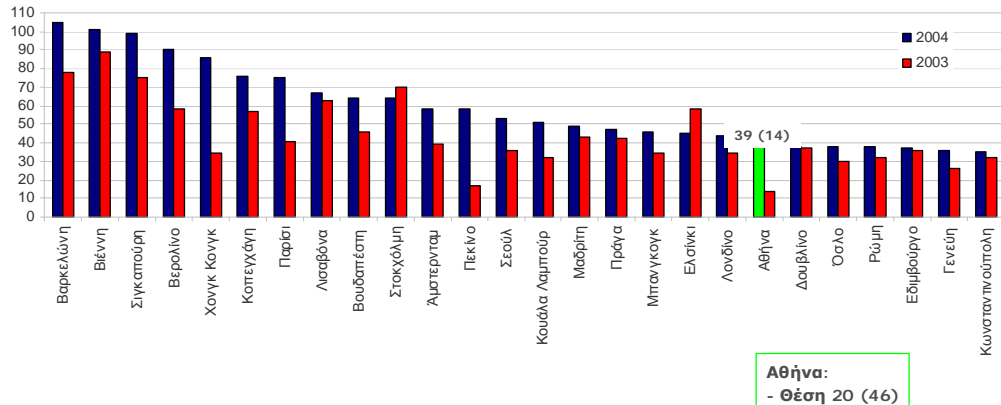

Ελλάδα:
- Θέση 22 (31)

Διεθνή Συνέδρια – Ανά Πόλη

Αριθμός Διεθνών Συνεδρίων ανά Πόλη – 2004 / 2003

Αθήνα:
- Θέση 20 (46)

Από το 2005 στο 2015

- n Αστικός τουρισμός στην Ευρώπη
- n **Η Αττική σήμερα**
  - Τα τουριστικά δεδομένα σήμερα
  - Σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις
  - **Ποιά η άποψη των τουριστών για την Αθήνα**
- n Σενάρια - Στόχος για το 2015
  - Σενάριο 1: Ανάπτυξη τουρισμού κατά 50%
  - Σενάριο 2: Διπλασιασμός τουρισμού
- n Πώς θα πετύχουμε τους στόχους

Πρωτογενής Έρευνα Τουριστών

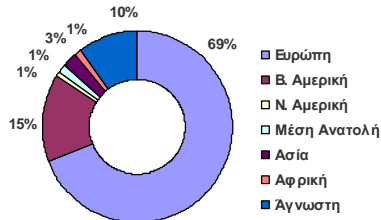
- n Περίοδος: Νοέμβριος '04 – Μάιος '05
- n Μέθοδος: Ερωτηματολόγιο
  - Δημογραφικά Στοιχεία
  - Στοιχεία για Δαπάνες
  - Στοιχεία για Δραστηριότητες
  - Αξιολόγηση Εμπειριών
- n Δείγμα: 855 τουρίστες ...
- n ... από 27 ξενοδοχεία – μέλη της ΕΞΑ ...
- n ... κατηγοριών 2* έως 5*

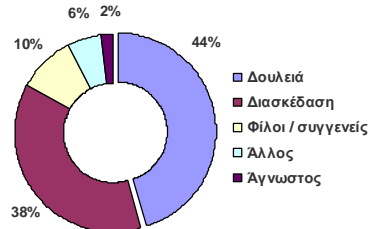

Προφίλ Τουριστών

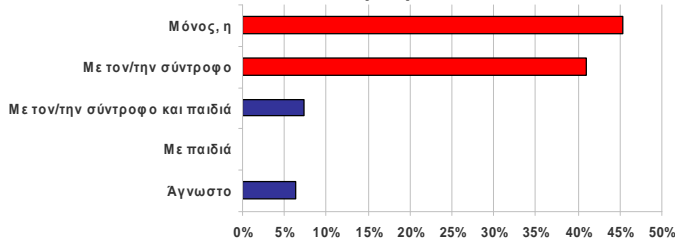
Προέλευση

Σκοπός ταξιδιού

Πώς ταξιδεύετε;

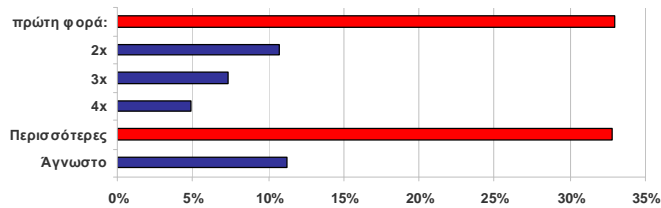

Πηγή: JBR Hellas

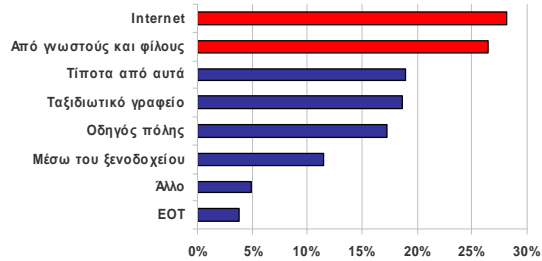

Προφίλ Τουριστών

Πόσες φορές έχετε επισκεφθεί την Αθήνα;

Από που πήρατε πληροφορίες για την Αθήνα;

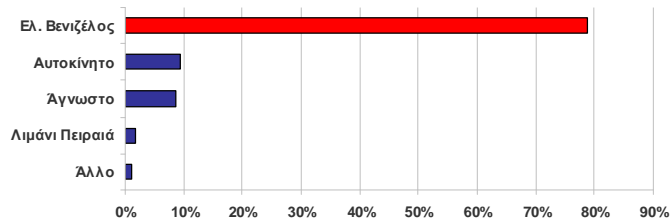
Πηγή: JBR Hellas

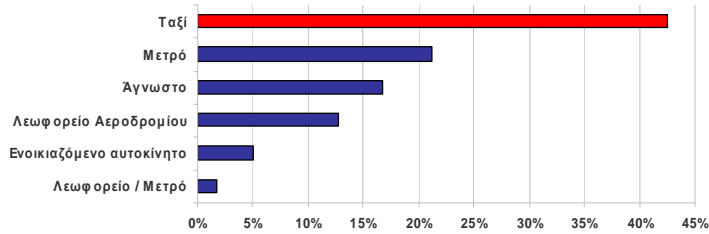

Προφίλ Τουριστών

Με τι μέσο ήρθατε στην Αθήνα;

Με τι μέσο μεταφερθήκατε στο ξενοδοχείο;

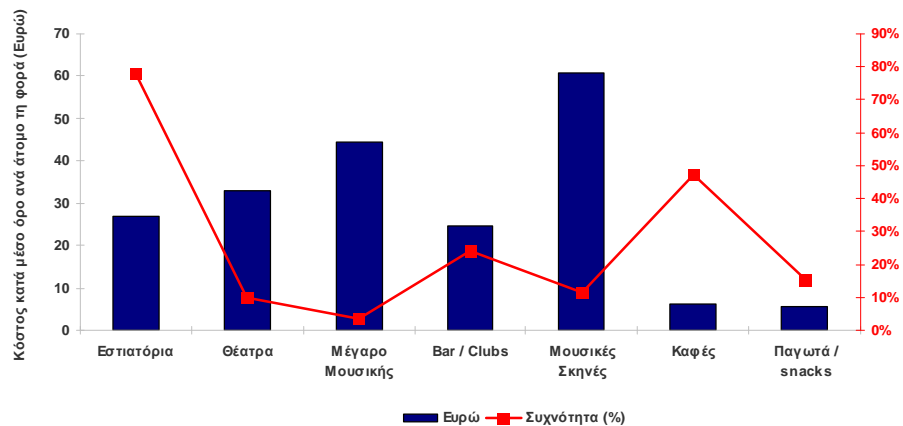

Πηγή: JBR Hellas

Εστίαση, Διασκέδαση: Συχνότητα και Δαπάνη

Διασκέδαση – Συχνότητα και μέση δαπάνη

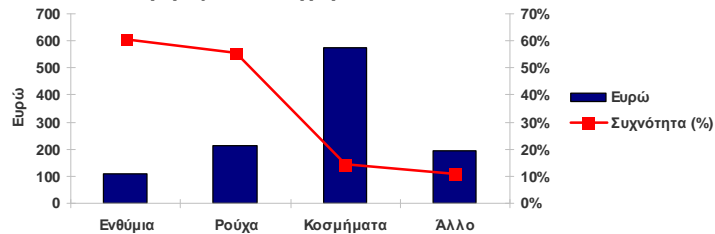
Πηγή: JBR Hellas – ΕΞΑ

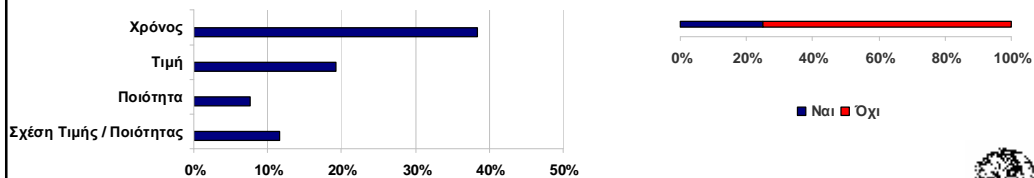

Shopping: Συχνότητα και Δαπάνη

Αγορές ανά κατηγορία

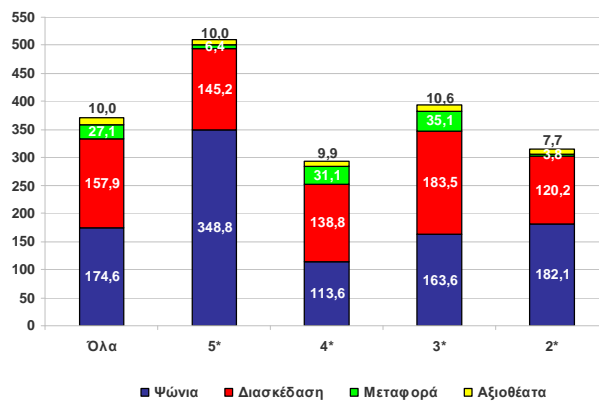
Για ποιους λόγους δεν κάνατε αγορές; Σχεδιάζετε να ψωνίσετε από το αεροδρόμιο;

Πηγή: JBR Hellas

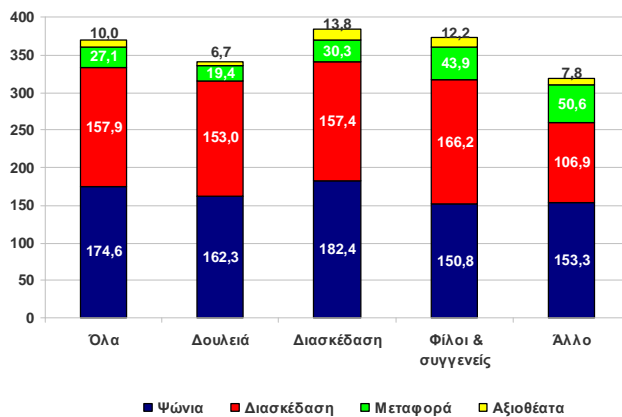

Δαπάνες και κατανομή τους ανάλογα με κατηγορία ξενοδοχείου

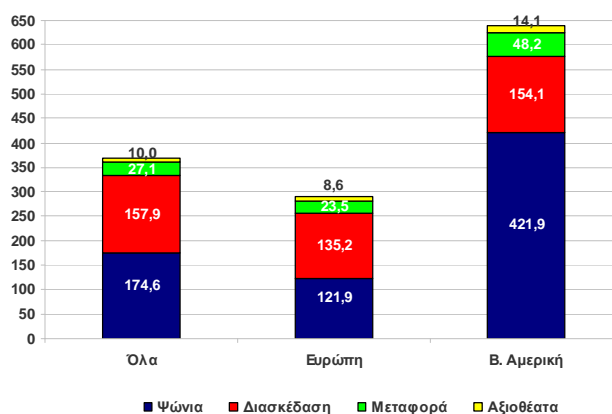

Δαπάνες και κατανομή τους ανάλογα με σκοπό ταξιδιού

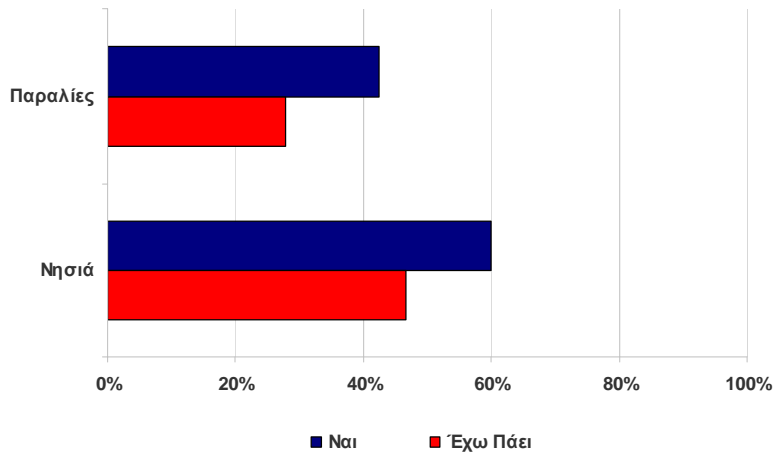

Δαπάνες και κατανομή τους ανάλογα με την Εθνικότητα

Γνωρίζετε τις παραλίες της Αθήνας και τα νησιά του Αργοσαρωνικού;

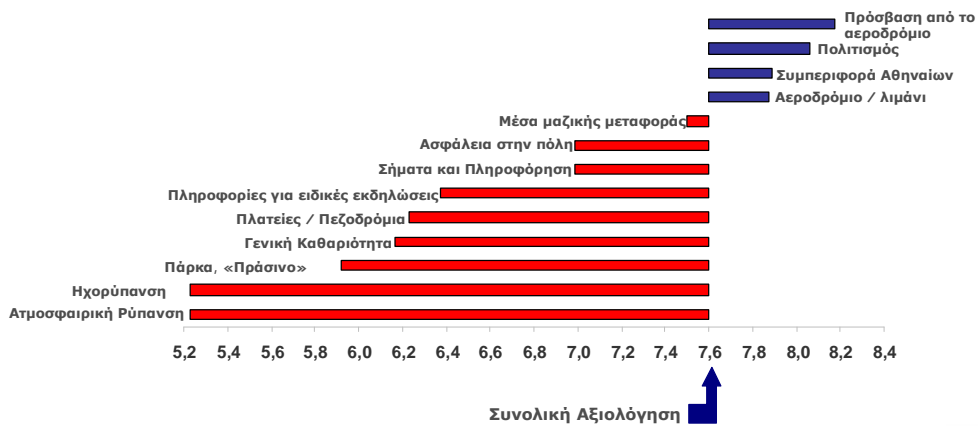

Πηγή: JBR Hellas

49

Αξιολόγηση - 1

Πηγή: JBR Hellas

50

Αξιολόγηση - 2

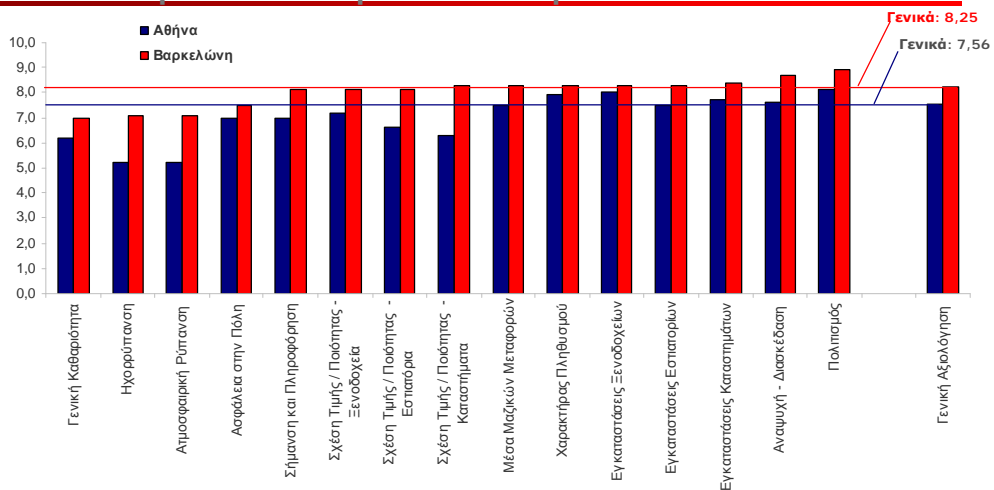

Πηγή: JBR Hellas

51

Αθήνα – Βαρκελώνη

Πηγή: JBR Hellas – Turisme de Barcelona

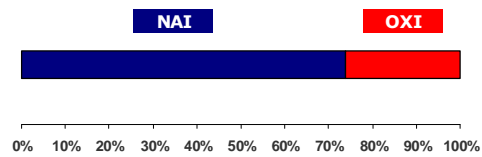
52

Θα ξανάρθετε στην Αθήνα ή θα τη συστήσετε στους γνωστούς σας;

jbr hellas
σύμβουλοι επιχειρήσεων

Πηγή: JBR Hellas

53

Από το 2005 στο 2015

jbr hellas
σύμβουλοι επιχειρήσεων

- n Αστικός τουρισμός στην Ευρώπη
- n Η Αττική σήμερα
  - Τα τουριστικά δεδομένα σήμερα
  - Σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις
  - Ποιά η άποψη των τουριστών για την Αθήνα
- n **Σενάρια - Στόχος για το 2015**
  - Σενάριο 1: Ανάπτυξη τουρισμού κατά 50%
  - Σενάριο 2: Διπλασιασμός τουρισμού
- n Πώς θα πετύχουμε τους στόχους

54

Το παράδειγμα της Βαρκελώνης

	Αφίξεις	Διανυκτερεύσεις
	<u>ΕΚ.</u>	<u>ΕΚ.</u>
n Αθήνα 2003	1,8	3,9
n Βαρκελώνη 1990	1,7	3,8
n Βαρκελώνη 2000	3,1	7,8

- n Υπερδιπλασιασμός Διανυκτερεύσεων
- n 3 πλασιασμός συνεδριακού τουρισμού, όμως:
- n > 80% αύξησης είναι Τουρισμός Αναψυχής

Αύξηση Τουρισμού Αναψυχής Βαρκελώνης

- n Βάση όλων: Συνεργασία Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα
- n Δημιουργία Πολιτιστικών «Προϊόντων»:
  - Έτος Gaudi, Έτος Dalí κλπ
  - Γαστρονομία
- n Μεγάλη έμφαση στις Κρουαζιέρες : 2 χρόνια σχεδιασμού και συντονισμού των φορέων

	<u>Επιβάτες</u>	<u>Μερίδιο Αγοράς</u>
1995:	274.000	15%
2000:	574.000	65%

- n Ανάπτυξη low cost carriers:
Σήμερα αντιπροσωπεύουν 30% αφίξεων
- n Shopping

Σενάρια – Στόχοι για Αθήνα

- n Σενάριο – Στόχος 1 : ο τουρισμός της Αθήνας το 2015 είναι αυξημένος κατά 50% σε σχέση με σήμερα (από 4 σε 6 εκ. Διανυκτερεύσεις)
- n Σενάριο – Στόχος 2 : Ο τουρισμός της Αθήνας το 2015 έχει διπλασιασθεί σε σχέση με σήμερα (από 4 σε 8 εκ. Διανυκτερεύσεις)

Ακολουθεί Παρουσίαση
Οικονομικών Επιπτώσεων από Αύξηση 57

Σενάριο – Στόχος 1 : ο τουρισμός της Αθήνας το 2015 είναι αυξημένος κατά 50%

- n Αύξηση αφίξεων κατά 705.000 περίπου
  - 587.000 για αναψυχή
  - 82.000 για επαγγελματικούς σκοπούς
  - 36.000 για άλλους σκοπούς
- n Αύξηση Μ.Ο. Διαμονής από 2,3 νύχτες σε 2,5 περίπου
- n Αύξηση συνοδών ατόμων κατά 10% περίπου (άτομα / δωμάτιο από 1,4 σε 1,5)
- n Αύξηση μέσης δαπάνης κατά 20% περίπου στα ξενοδοχεία (από € 92 / δωμάτιο σε € 128)
- n και κατά 30% στην πόλη (από € 85 κατ' άτομο ημερησίως σε € 135)

Σενάριο - Στόχος 1:

Πρόσθετα Ετήσια Έσοδα - Σύνολο

+ € 480.000.000 Άμεση Επίπτωση
+ πολλαπλασιαστικά οφέλη: x 1,5 - 2

Σύνολο Πρόσθετων Εσόδων:
+ 700.000.000 έως 1.000.000.000
περίπου

Αντιστοιχεί σε :
1,3 έως 1,7% ΑΕΠ Αττικής
0,5 έως 0,6% ΑΕΠ Ελλάδος

Σενάριο - Στόχος 1:

Πρόσθετα Ετήσια Έσοδα Ξενοδοχείων

+ € 123.000.000 έσοδα δωματίων
+ € 61.000.000 λοιπά έσοδα
+ € 184.000.000 σύνολο

Τα έσοδα αυτά
Διασφαλίζουν / Δημιουργούν
4.000 – 4.500 θέσεις εργασίας

Σενάριο - Στόχος 1:

Πρόσθετες Ετήσιες Δαπάνες στην Πόλη

- + € 89.000.000 για Εστίαση, Διασκέδαση
- + € 14.000.000 σε «ενδιάμεσους»
- + € 110.000.000 εκ. σε άλλες δαπάνες
- + € 213.000.000 σύνολο

- + πολλαπλασιαστικά οφέλη: τουλάχιστον το 1/2 από τα + 230.000.000 έως + 460.000.000

- + **άνω των 370.000.000 έως + 480.000.000**
0,8% έως 1,2% του ΑΕΠ Αττικής

Σενάριο – Στόχος 1:

Πρόσθετα Ετήσια Δημοτικά Τέλη

- + € 8.000.000 άμεσα
- + € 2.000.000 έως € 5.000.000 από
πολλαπλασιαστικά οφέλη
- + € 10.000.000 – 13.000.000 σύνολο

**Αντιστοιχεί στο 3 % των εισπράξεων του
Δήμου Αθηναίων
και καλύπτει τα ετήσια έξοδα λειτουργίας
για τις «Νέες Πολιτικές»:**

- ΚΕΠ
- 195
- Δημοτική Αστυνομία
- Κοινωνικά Προγράμματα

Σενάριο – Στόχος 1: Πρόσθετα Ετήσια Δημόσια Έσοδα

- + € 20.500.000 «Σπατόσημο»
- + € 56.500.000 ΦΠΑ άμεσα
- + € 14.000.000 έως € 28.000.000 από
_____ πολλαπλασιαστικά οφέλη
- + € ~90.000.000 έως 110.000.000 σύνολο

Σενάριο – Στόχος 1: Κατανομή Πρόσθετων Ετησίων Εσόδων

Άμεσες Επιπτώσεις

- + € 184.000.000 (38%) στα Ξενοδοχεία
- + € 213.000.000 (44%) στην Πόλη
- + € 8.000.000 (2%) σε Δημοτικά Τέλη
- + € 77.000.000 (16%) σε Δημόσια Έσοδα
- + € 482.000.000 σύνολο

Έμεσα οφέλη: + € 241.000.000 - € 482.000.000

+ € 700.000.000 έως + 1.000.000.000 περίπου

1,3 έως 1,7% ΑΕΠ Αττικής

0,5 έως 0,6% ΑΕΠ Ελλάδος

20.000 – 25.000 Θέσεις Εργασίας

Σενάριο – Στόχος 2 : Ο τουρισμός
της Αθήνας το 2015 έχει διπλασιασθεί

- n Αύξηση αφίξεων κατά 1.383.000 χιλ. περίπου
  - 1.143.000 για αναψυχή
  - 204.000 για επαγγελματικούς σκοπούς
  - 36.000 για άλλους σκοπούς
- n Αύξηση Μ.Ο. Διαμονής από 2,3 νύχτες σε 2,6 περίπου
- n Αύξηση συνοδών ατόμων από 1,4 άτομα / δωμάτιο σε 1,6
- n Αύξηση μέσης δαπάνης κατά 40% περίπου στα ξενοδοχεία (από € 92 / δωμάτιο σε € 143)
- n και κατά 60% στην πόλη (από € 85 κατ' άτομο ημερησίως σε €135)

Σενάριο – Στόχος 2:
Πρόσθετα Ετήσια Έσοδα – Σύνολο

+ € 1.123.000.000 Άμεση Επίπτωση
+ πολλαπλασιαστικά οφέλη: x 1,5 - 2

Σύνολο Πρόσθετων Εσόδων:
+ 1.700.000.000 έως + 2.250.000.000

Αντιστοιχεί σε :
~3,5 έως 4,5% ΑΕΠ Αττικής
~1,1 έως 1,5% ΑΕΠ Ελλάδος

Σενάριο – Στόχος 2:

jbr hellas
στη βιώσιμη επιχειρηματικότητα

Πρόσθετα Ετήσια Έσοδα Ξενοδοχείων

- + € 281.000.000 έσοδα δωματίων
- + € 141.000.000 λοιπά έσοδα
- + € 422.000.000 σύνολο

**Τα έσοδα αυτά
Διασφαλίζουν / Δημιουργούν
περί τις 8.500 - 9.500 θέσεις εργασίας**

67

Σενάριο – Στόχος 2:

jbr hellas
στη βιώσιμη επιχειρηματικότητα

Πρόσθετες Ετήσιες Δαπάνες στην Πόλη

- + € 214.000.000 για Εστίαση, Διασκέδαση
- + € 32.000.000 σε «ενδιάμεσους»
- + € 263.000.000 εκ. σε άλλες δαπάνες
- + € 509.000.000 σύνολο

+ πολλαπλασιαστικά οφέλη: τουλάχιστον το ½
από τα + 560.000.000 έως + 1.125.000.000

**+ άνω των 790.000.000 έως +
1.070.000.000
1,8% έως 2,8% του ΑΕΠ Αττικής**

68

Σενάριο – Στόχος 2: Πρόσθετα Ετήσια Δημοτικά Τέλη

- + € 19.000.000 άμεσα
- + € 4.000.000 έως € 10.000.000 από
πολλαπλασιαστικά οφέλη
- + € 23.000.000 – 29.000.000 σύνολο

**Αντιστοιχεί στο 6 - 8% των εισπράξεων του
Δήμου Αθηναίων
και είναι ισοδύναμο με τη χρηματοδότηση
που έλαβε ο Δήμος από το Β & Γ ΚΠΣ
για το 2003-2004.**

Σενάριο – Στόχος 2: Πρόσθετα Ετήσια Δημόσια Έσοδα

- + € 40.000.000 «Σπατόσημο»
- + € 133.000.000 ΦΠΑ άμεσα
- + € 25.000.000 έως € 65.000.000 από
πολλαπλασιαστικά οφέλη^e
- + € ~200.000.000 – 240.000.000 ^e σύνολο

Σενάριο – Στόχος 2: Κατανομή Πρόσθετων Ετησίων Εσόδων

Άμεσες Επιπτώσεις

- + € 422.000.000 (38%) στα Ξενοδοχεία
- + € 509.000.000 (45%) στην Πόλη
- + € 19.000.000 (2%) σε Δημοτικά Τέλη
- + € 173.000.000 (15%) σε Δημόσια Έσοδα
- + € 1.123.000.000 σύνολο

Έμμεσα οφέλη: + € 562.000.000 - € 1.123.000.000

Σύνολο:

+ 1.700.000.000 έως + 2.250.000.000

Αντιστοιχεί σε :

- ~3 έως 4% ΑΕΠ Αττικής
- ~1,1 έως 1,5% ΑΕΠ Ελλάδος
- 45.000 – 60.000 Θέσεις Εργασίας

71

Από το 2005 στο 2015

- n Αστικός τουρισμός στην Ευρώπη
- n Η Αττική σήμερα
  - Τα τουριστικά δεδομένα σήμερα
  - Σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις
  - Ποιά η άποψη των τουριστών για την Αθήνα
- n Σενάρια - Στόχος για το 2015
  - Σενάριο 1: Ανάπτυξη τουρισμού κατά 50%
  - Σενάριο 2: Διπλασιασμός τουρισμού
- n Πώς θα πετύχουμε τους στόχους

72

Turisme de Barcelona

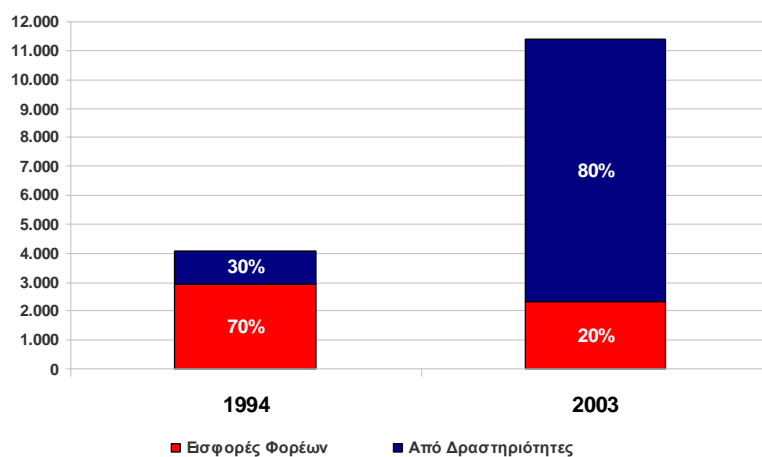
- n Ιδρύθηκε : Σεπτέμβριο 1993
(1 χρόνο μετά τους Ολυμπιακούς)
- n Ιδρυτές: 50% Δημόσιοι Φορείς
50% Ιδιωτικοί Φορείς
- n Management: Ιδιωτικός Τομέας

	1994	2003
n Προσωπικό	41	95
n Προϋπολογισμός (εκ. €)	4,1	11,4

73

Turisme de Barcelona – Προϋπολογισμός

74

Προϋπόθεση για την Τουριστική Ανάπτυξη της Αθήνας:

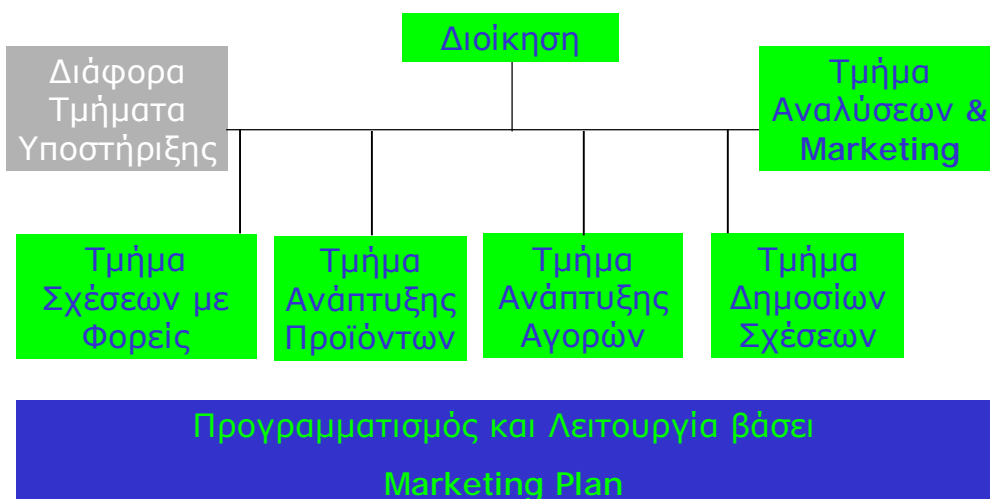

Σκοπός: η Διαχείριση του brand «Αθήνα» με στόχο

- τη διατήρηση και ανάπτυξη του τουρισμού στην Αθήνα και την Αττική
- αλλά και τη μεγιστοποίηση απόδοσης Δημόσιων και Ιδιωτικών επενδύσεων

Οργανισμός Τουρισμού:

Οι Κρουαζιέρες στη Βαρκελώνη: Η Ολιστική Αντιμετώπιση ...

- n Ο Turisme de Barcelona ηγήθηκε 2ετούς προγράμματος για το repositioning της Πόλης στο χώρο των κρουαζιερών
- n Συνεργασία 14 Δημοσίων και Ιδιωτικών Φορέων:
  - Turisme de Barcelona - National Airports Authority
    - Επίγεια εξυπηρέτηση - Τελωνείο Λιμανιού
    - Αχθοφόροι - Εταιρία Μεταφορών - Guardia Civil
    - Guardia Urbana de Barcelona - Εθνική Αστυνομία
    - Τουριστικά Λεωφορεία - Εμπορικό Επιμελητήριο
    - Γραφεία Τουρισμού - Σύνδεσμος Ξενοδόχων
    - Μεταφορείς αποσκευών προς λιμάνι

... για τη δημιουργία ...

- n Εγγύηση slots μεταξύ 8 και 10 το πρωί
- n Αναμονή επιβατών για παραλαβή αποσκευών, τελωνειακό έλεγχο και έλεγχο διαβατηρίων μέσα σε 30 λεπτά
- n Ειδικό χώρο στάθμευσης για τα λεωφορεία
- n Παράδοση αποσκευών στις 6μμ στο πλοίο, στην καμπίνα του κάθε πελάτη
- n Δημιουργία ειδικών τουριστικών λεωφορειών με αφετηρία το λιμάνι και το αεροδρόμιο
- n Δημιουργία "Barcelona shopping line" με 1.200 πινακίδες για σήμανση των εμπορικών δρόμων και καταστημάτων - και ειδικός οδηγός αγορών

...της "Barcelona Fun City"

- Τα ξενοδοχεία της Βαρκελώνης δημιούργησαν γραφεία πωλήσεων στην Νέα Υόρκη και το Μαϊάμι για τη διενέργεια κρατήσεων
- Θέαμα – Παράσταση αλόγων από την έφιππη δημοτική αστυνομία της Βαρκελώνης
- Δημιουργία 8 ειδικών εκδρομών πριν και μετά την κρουαζιέρα
- Δημιουργία μιας «πολιτιστικής / καλλιτεχνικής διαδρομής» που περιλαμβάνεται στο τρίγωνο Μουσείο Νταλί, Μουσείο Πικάσο, Ίδρυμα Miró
- Δημιουργία μιας διαδρομής που αφορά την μοντέρνα τέχνη (Modernist Art Circuit)

Ο Τουρισμός στην Αττική το 2015
Δυνατότητες & Προϋποθέσεις Ανάπτυξης

«συν Αθηνά και χείρα κίνει»

1. Προσωπικά Στοιχεία

Φύλο: Άνδρας Γυναίκα Ηλικία: ____ Τόπος καταγωγής, παρακαλώ αναφέρατε: _____

Ταξιδεύετε:

Μόνος Με τον / την σύντροφο Με τον / την σύντροφο και ____ παιδιά Με ____ παιδιά

Πόσες φορές έχετε επισκεφθεί την Αθήνα: πρώτη φορά 2x 3x 4x Περισσότερες

2. Σκοπός ταξιδιού

α) Είστε εδώ για: Δουλειά Διασκέδαση Φίλους / συγγενείς Άλλο: _____

- Εάν για επαγγελματικούς λόγους, συμμετείχατε σε κάποιο συνέδριο; Ναι Όχι . Εάν Ναι, πού ήταν το Συνέδριο _____ & αξιολογήστε τον χώρο: (1 ανεπαρκής – 10 εξαιρετος) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

- Εάν για διασκέδαση, γιατί επιλέξατε την Αθήνα _____ και γιατί την συγκεκριμένη περίοδο: _____

β) Διάρκεια παραμονής σας στην Αθήνα: ____ μέρες

3. Προετοιμασία ταξιδιού

α) Από πού πήρατε πληροφορίες για την Αθήνα; (περισσότερες από μια πιθανές απαντήσεις)

Από γνωστούς και φίλους Από ταξιδιωτικό γραφείο
 Μέσω του Ξενοδοχείου Μέσω Οδηγού (βιβλίο) πόλης
 Μέσω Internet, κύριο site _____ Από ΕΟΤ (Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού)
 Τίποτα από τα παραπάνω, χωρίς ιδιαίτερη προετοιμασία Άλλο _____

β) Αντιμετωπίσατε κάποιο πρόβλημα στην εύρεση πληροφοριών; Ναι, παρακαλώ αναφέρατε: _____ Όχι

4. Τρόπος μεταφοράς στην Αθήνα

Άφιξή σας σε:

Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, παρακαλώ αναφέρατε εταιρία: _____

- Σας εξυπηρετούν οι υπάρχουσες πτήσεις; Ναι Όχι, παρακαλώ αναφέρατε: _____

Μετακίνησή σας στο ξενοδοχείο με:

Λεωφορείο Μετρό Ενοικιαζόμενο Αυτοκίνητο Ταξί, παρακαλώ αναφέρατε το συνολικό κόστος: _____

Λιμάνι Πειραιά, παρακαλώ αναφέρατε ναυτιλιακή εταιρεία: _____

Με ΙΧ αυτοκίνητο

Άλλο, παρακαλώ αναφέρατε: _____

5. Αξιοθέατα / Πολιτιστικά

Παρακαλώ σημειώστε ποιό από τα παρακάτω αξιοθέατα επισκεφθήκατε και αξιολογήστε τις την επάρκεια των ωρών λειτουργίας και της σχέσης Τιμής Ποιότητας (Value for money) (1. ανεπαρκές, 10. εξαιρετικό)

	Ώρες Λειτουργίας										Τιμή / Ποιότητα									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐ Ακρόπολη																				
☐ Σούνιο (Ναός Ποσειδώνα)																				
☐ Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο																				
☐ Άλλο Μουσείο: _____																				
☐ Εθνικός Κήπος																				
☐ Σπήλαια: _____																				
☐ Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις																				
☐ Άλλο: _____																				

City Bus Tours, παρακαλώ αναφέρατε πρακτορείο: _____ & αξιολογήστε 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6. Διασκέδαση

- Εστιατόρια
- Θέατρα
- Μέγαρο Μουσικής
- Bar / Clubs
- Μουσικές Σκηνές
- Καφές
- Παγωτά / Snacks

Συχνότητα
Επισκέψεων

Κόστος (κατά μέσο όρο)
άτομο/φορά

€ _____
€ _____
€ _____
€ _____
€ _____
€ _____
€ _____

7. Αγορές

α) Τι αγοράσατε:

☐ Ενθύμια	Σύνολο	€ _____	☐ Κοσμήματα	Σύνολο	€ _____
☐ Ρούχα		€ _____	☐ Άλλο: _____		€ _____

β) Εάν δεν κάνατε καμιά αγορά, ποιος ήταν ο λόγος: Χρόνος Τιμές Ποιότητα
 Χαμηλή Σχέση Τιμής / Ποιότητας

γ) Υπολογίστε κατά προσέγγιση τη συνολική σας δαπάνη στην πόλη, αφαιρουμένου του κόστους μετάβασής σας σε αυτήν και του κόστους τους ξενοδοχείου: € _____

δ) Σχεδιάζετε να ψωνίσετε από τα καταστήματα του αεροδρομίου κατά την αναχώρησή σας; Ναι Όχι

8. Παραλίες - Νησιά

Γνωρίζετε ότι υπάρχουν καθαρές παραλίες (με την Μπλε Σημαία) στα 20 λεπτά από το κέντρο της Αθήνας;

Ναι Όχι; Εάν Ναι, έχετε επισκεφθεί κάποια Ναι Όχι; Εάν Όχι, γιατί _____

Γνωρίζετε για τα νησιά που μπορείτε να επισκεφθείτε μέσα σε 1 με 2 ώρες από το λιμάνι του Πειραιά;

Ναι Όχι; Εάν Ναι, έχετε επισκεφθεί κάποιο; Ναι _____ Όχι; Εάν Όχι, γιατί _____

9. Η άποψή σας για διάφορα θέματα. Βάλτε σε κύκλο την απάντηση (1. ανεπαρκές; 10. εξαιρετικό)

Πληρ/ρίες για ειδικές εκδηλώσεις	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Κουλτούρα	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Διασκέδαση / Αναψυχή	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Συμπεριφορά Αθηναίων	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Αεροδρόμιο / Λιμάνια	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Πρόσβαση από αεροδρόμιο	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Καταστ/τα: α) Ποικιλία/Εγκ/σεις	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Σήματα και Πληροφόρηση	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
β) Σχέση Τιμής / Ποιότητας	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Ηχορύπανση	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Εστιατόρια: α) Ποικιλία-Εγκ/σεις	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Ασφάλεια στην πόλη	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
β) Σχέση Τιμής / Ποιότητας	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Πλατείες, Πεζοδρόμια	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Bar/Café: α) Ποικιλία/Εγκ/σεις	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Γενική Καθαριότητα	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
β) Σχέση Τιμής / Ποιότητας	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Μέσα μαζικής μεταφοράς	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Ξενοδοχεία : α) Ποικιλία/Εγκ/σεις	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Πάρκα, «Πράσινο»	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
β) Σχέση Τιμής / Ποιότητας	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Ατμοσφαιρική ρύπανση	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Αξιολόγηση της συνολικής εμπειρίας σας 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10. Αξίζει μια ακόμα επίσκεψη ή / και μια σύσταση;

Θα επισκεφθείτε πάλι την Αθήνα, για διακοπές; Θα προτείνατε κάτι τέτοιο σε άλλους;

Ναι, τί θα συστήνατε: _____

Όχι, παρακαλώ αναφέρατε το λόγο: _____

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ!

Ένωση Ξενοδόχων Αττικής